

BESLUTSFÖRSLAG

Förslag till nytt gemensamt ägardirektiv för de kommunala bolagen, nya ägardirektiv för bolagen samt justerat reglemente för Kommunstyrelsen i Borås Stad

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Godkänna nytt gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag, anta justerat reglemente för Kommunstyrelsen samt att anta nya ägardirektiv för följande bolag;

Borås Stadshus AB

Borås Energi och Miljö AB

Borås Elnät AB

Borås Djurpark AB

Borås kommuns Parkerings AB

Industribyggnader i Borås AB

BoråsBorås TME AB

BSTF AB, under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn)

Inkubatorn i Borås AB

AB Bostäder i Borås Stad

Fristadbostäder AB

AB Sandhultsbostäder

AB Toarpshus

Viskaforshem AB

Borås Lokaltrafik AB

Hittills gällande ägardirektiv för ovanstående uppräknade bolag upphör därmed att gälla.

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen mandat att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Mandatet innefattar dock inte Kommunstyrelsens uppdrag att godkänna bolagens finansiering. Kommunstyrelsen ska fortsatt idka ägarstyrningen över Borås Stadshus AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut att ge Kommunstyrelsen mandat vad gäller ägarrollen för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag, beslutar Kommunstyrelsen att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Beslutet exkluderar ägarrollen över Borås Stadshus AB

Datum
2018-02-07

Ulf Olsson
Kommunalråd

Datum
2018-02-07

Annette Carlson
Kommunalråd

- Tillstyrkes
- Alternativt förslag

Diarienummer: KS 2018-00131 1.2.2.25
Handläggare: Louise Streiby

Programområde 1

Datum
20180208

Svante Stomberg
Avdelningschef

Handläggare:
Louise Streiby
Martin Jakobsson

Kommunfullmäktige

Förslag till nytt gemensamt ägardirektiv för de kommunala bolagen, nya ägardirektiv för bolagen samt justerat reglemente för Kommunstyrelsen i Borås Stad

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Godkänna nytt gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag, anta justerat reglemente för Kommunstyrelsen samt att anta nya ägardirektiv för följande bolag;

Borås Stadshus AB

Borås Energi och Miljö AB

Borås Elnät AB

Borås Djurpark AB

Borås kommuns Parkerings AB

Industribyggnader i Borås AB

BoråsBorås TME AB

BSTF AB, under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn)

Inkubatorn i Borås AB

AB Bostäder i Borås Stad

Fristadbostäder AB

AB Sandhultsbostäder

AB Toarpshus

Viskaforshem AB

Borås Lokaltrafik AB

Hittills gällande ägardirektiv för ovanstående uppräknade bolag upphör därmed att gälla.

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen mandat att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Mandatet innefattar dock inte Kommunstyrelsens

uppdrag att godkänna bolagens finansiering. Kommunstyrelsen ska fortsatt idka ägarstyrningen över Borås Stadshus AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut att ge Kommunstyrelsen mandat vad gäller ägarrollen för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag, beslutar Kommunstyrelsen att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Beslutet exkluderar ägarrollen över Borås Stadshus AB.

1. Sammanfattning

Ett nytt gemensamt ägardirektiv för de kommunala bolagen i Borås Stad utgör ett led i den förstärkta ägarstyrning av stadens bolag som Kommunstyrelsen, vid sammanträde den 2016-08-22, beslutade skulle genomföras.

Med förslaget till ett helt nytt gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag tydliggörs stadens ägaridé, ägarroll och styrprocess. Därutöver anger ägardirektivet gemensamma riktlinjer, direktiv och principer för stadens bolag inom ett flertal områden.

En stor del av de bestämmelser som idag återfinns i samtliga bolags specifika ägardirektiv har förts över till ett nytt "Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag". Därutöver föreslås några nya bestämmelser ingå.

Förslaget innefattar, förutom ett nytt Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag, nya specifika ägardirektiv för de kommunala bolagen samt mindre justeringar i Kommunstyrelsens reglemente.

Ärendet i sin helhet

2. Bakgrund

Förändringarna i kommunallagen (KL) 2013 innebar en för Kommunstyrelsen förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala bolagen. Bland annat med anledning av den förstärkta uppsiktsplikten reviderades, under år 2014, samtliga Borås Stads styrdokument för de kommunala bolagen. I bolagsordningar och ägardirektiv intogs därmed bestämmelser som betonar Kommunstyrelsens ägarroll mot bakgrund av de nya reglerna i KL. En motsvarande komplettering gjordes i Kommunstyrelsens reglemente.

Borås Stad har härefter anpassat ägarstyrningen till de ökade lagkraven och idkar idag en ägarstyrning som till stora delar innebär att förvaltning och bolag rapporterar och ägarstyrs på liknande sätt.

Kommunstyrelsen beslutade härefter vid sammanträde den 2016-08-22, § 398, om ytterligare åtgärder för att förstärka Borås Stads ägarstyrning över de kommunala bolagen. De förbättringar som beslutades om var bland annat att skapa en bolagsgrupp på Stadsledningskansliet för hantering av de strategiska bolagsfrågorna ur ett tjänstemannaperspektiv, att utöka antalet pluppsamtal

samt att förbättra budgetinstruktionerna. Därtill beslutades att ett övergripande bolagsstyrningsdokument, gemensamt för bolagen och där ägarstyrning och ägarstrategi framgår, skulle tas fram.

Det är ett sådant dokument som föreliggande förslag utgör.

På motsvarande sätt skapades under år 2015, för nämnderna i Borås Stad, ett helt nytt Gemensamt reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Även nya reglementen för nämnderna, med hänsyn tagen till det nya gemensamma reglementet, fastställdes.

3. Förslaget

Förslagen till nya ägardirektiv för bolagen består av två delar, dels ett bolagsgemensamt ägardirektiv, dels ett specifikt ägardirektiv avsett för respektive bolag.

Syftet med ett gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag har varit att dels förtydliga varje bolags uppdrag, dels att förenkla processen i de fall någon föreskrift gemensamt för bolagen behöver revideras. En gemensam struktur säkerställer också att ägardirektiven blir mer jämförbara i sin uppbyggnad och därmed mer överskådliga.

Det gemensamma ägardirektivet innehåller ett förtydligande av Borås Stads ägarroll och en beskrivning av hur stadens ägarstyrning ska genomföras. Ägaridé, ägarroll och styrprocess tydliggörs. Därutöver anger ägardirektivet gemensamma riktlinjer, direktiv och principer för stadens bolag inom ett flertal områden.

Dokumentet utgör ett gemensamt ägardirektiv för samtliga av Borås Stads hel- och majoritetsägda bolag och gäller samtliga aktiebolag som direkt eller indirekt är ägda av Borås Stad. Ägardirektivet gäller således moderbolaget Borås Stadshus AB samt dess dotter- och dotterbolag samt för övriga av kommunen ägda bolag. Dokumentet ska tillämpas i tillämpliga delar i delägda bolag. Vad som är tillämpliga delar ska avgöras utifrån ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Kommunen ska avtala med övriga aktieägare i aktieägaravtal om hur ägandet ska utövas i bolaget.

De ändringar som utgör en nyhet i förhållande till nuvarande ägardirektiv redovisas och kommenteras särskilt nedan. Borås Stads bolags nuvarande ägardirektiv har som förslag i detta ärende anpassats till det gemensamma ägardirektivet.

Nedan redovisas förslag till nytt ”Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag”, förslag till nya specifika ägardirektiv för de kommunala bolagen samt slutligen förslag till viss justering i Kommunstyrelsens reglemente.

I bilagda styrdokument, framgår de ändringar som föreslås. Nyheter är markerade genom understrykning och är kompletterad med en **rödmarkerad**

text, som anger bakgrunden till förslaget. För text som är överstruken finns beskrivet, med **rödmarkerad** text, huruvida innehållet i texten antingen återfinns i ”Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag” eller om texten ersätts av annan text eller helt utgår med hänsyn till inaktualitet. Därutöver biläggs förslagen till nya styrdokument utan spårbara ändringar.

När det gäller Kommunstyrelsens reglemente föreslås en justering vad avser 4 § p7, avseende att årligen godkänna bolagens budgetar och finansiering. Förslaget innebär att uppgiften som avser att årligen godkänna bolagens budgetar utgår. Det är respektive bolags styrelse som har att godkänna bolagsbudgeten. Kommunstyrelsen har dock att fortsatt godkänna bolagens finansiering.

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Motsvarande ingress återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

4. Nytt Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag

Ett nytt gemensamt ägardirektiv utgör ett led i den förstärkta ägarstyrning av stadens bolag som Kommunstyrelsen, vid sammanträde den 2016-08-22, beslutade skulle genomföras.

En stor del av de bestämmelser som idag återfinns i samtliga bolags specifika ägardirektiv har förts över till ett nytt ”Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag”. Därutöver föreslås några nya bestämmelser ingå.

Med förslaget till ett helt nytt gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag tydliggörs stadens ägaridé, ägarroll och styrprocess. Därutöver anger ägardirektivet gemensamma riktlinjer, direktiv och principer för stadens bolag inom ett flertal områden.

Innehållet är disponerat under 14 rubriker enligt följande;

1. Allmänt om bolagen i den kommunala organisationen
2. Allmänt om ägardirektivet
3. Styrning av bolagen
4. Ägarroll
- 5 - 14. Krav på bolagens ställning och förhållande till diverse frågor

I det följande kommenteras förslag till regleringar i det Gemensamma ägardirektivet som inte tidigare funnits i de specifika ägardirektiven.

4.1 Ägaridé - Borås Stads syfte med ägandet av bolag

Av förslaget till det gemensamma ägardirektivet p 1, under rubriken ”Bolagen i den kommunala organisationen”, framgår att Borås Stads syfte med ägandet av bolagen är att bolagen, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden och dess invånare samt för att förverkliga kommunala ändamål. Borås Stad har inte tidigare på detta sätt konkretiserat själva ägaridén.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, framhåller i dokumentet ”Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag” att en väl fungerande styrning bland annat måste byggas utifrån en definierad ägaridé, ett grundläggande konkret syfte, där man förklarar vad man vill med sina bolag.

Stadsrevisionen utförde under år 2016 en granskning av styrningen av de kommunala bolagen i Borås Stad. De frågor revisionen då undersökte var bl.a. hur Kommunstyrelsen säkerställer att bolagen följer Borås Stads Styr- och ledningssystem, uppföljningsbara mål i ägardirektiven, hur bolagen förhåller sig till ägardirektiven, Kommunstyrelsens rapportering av bolagsfrågor till fullmäktige samt bolagsstyrningen i Borås i förhållande till andra jämförbara kommuner. Stadsrevisionen noterade i granskningsrapporten att Kommunstyrelsen borde utveckla och besluta om en ägaridé och en bolagspolicy. Av Borås Stadshus AB upprättade svar på Stadsrevisionens rapport framgick att en ägaridé som beskriver vad som är syftet med stadens ägande av de kommunala bolagen skulle komma att utarbetas. Det förefaller naturligt att låta en sådan beskrivning ingå i ett gemensamt ägardirektiv för bolagen.

Det föreslås att syftet med ägandet av bolagen konkretiseras till att bolagen, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden och dess invånare samt att bolagen ska förverkliga kommunala ändamål. Förslaget vilar i grunden på kommunallagens regler om kommunal kompetens och aktiebolagslagens regler rörande de förutsättningar som finns för en kommun att driva verksamhet i bolagsform.

De kommunala bolagen har tillkommit för att tillgodose kommunala behov och utgör därför delar av den kommunala organisationen. Det poängteras därutöver att bolagen, liksom stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden. Bolagsformen väljs för den specifika verksamheten då verksamheten antingen bedrivs på en konkurrensutsatt marknad, kommersiell marknad och/eller för att bolagsformen anses utgöra en lämplig organisationsform av andra skäl.

Bolagen ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stödjer visionen och Kommunfullmäktiges antagna handling, BORÅS 2025 – Vision och strategi. Detta framgår under punkt 1, det gemensamma ägardirektivet.

4.2 Ägarroll

Kommunens bolagsverksamhet drivs genom ett antal bolag antingen direkt ägda av Borås Stad eller genom det av staden ägda Borås Stadshus AB. Vissa av bolagen har dotterbolag. Samtliga bolag ägs till 100 procent förutom Borås Borås TME AB som ägs till 91 procent. Staden har valt att organisera bostadsföretagen utanför koncernen Borås Stadshus AB. Kommunen är alltså direktägande såvitt avser moderbolaget och bostadsbolagen (samt Borås Lokaltrafik fram till och med 2018-04-30). Kommunens styrning av Borås Stadshus AB:s dotterbolag sker genom moderbolaget Borås Stadshus AB.

Kommunfullmäktige är den som i formell mening utövar ägarstyrningen över sina bolag. Det är fullmäktige som beslutar hur, genom vilket organ, ägarrollen ska utövas.

Av punkt 4, det gemensamma ägardirektivet, framgår hur ägandet i Borås Stad utövas. Ägarrollen delas mellan Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och av moderbolaget Borås Stadshus AB. Kommunfullmäktige har enligt lag att besluta i principiella frågor och frågor av större vikt.

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen utöva uppsikt över bolagen. I uppsiktsplikten ingår bland annat att årligen göra en bedömning av bolagens verksamhet utifrån de ändamål och befogenheter som anges i styrdokumentet.

Kommunstyrelsen utövar ägarrollen av Borås Stadshus AB samt idag även av de bolag som inte ägs av Borås Stadshus AB. För att förenkla ägarstyrningen av samtliga bolag och för att Kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktsplikt vad avser de kommunala bolagen ska förtydligas och renodlas, föreslås att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen mandat att uppdraga åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Mandatet innefattar dock inte Kommunstyrelsens uppdrag att godkänna bolagens finansiering. Rollerna mellan Kommunstyrelsen och Stadshus AB kommer därmed att förtydligas.

4.3 Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

Av det gemensamma ägardirektivet, under punkt 4.3 finns en rubrik ”Arbetstagarrepresentanter i styrelsen. Regleringen avser arbetstagarrepresentanternas närvaro, yttrande- och förslagsrätt vid styrelsens sammanträden.”

Arbetstagarnas rätt till representation i styrelser för aktiebolag har varit reglerat sedan 1972 i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Lagen passar inte särskilt väl in på de bolag som ägs av en kommun och där bolagsstyrelserna utses av kommunen och således återspeglar de politiska maktförhållandena.

Med anledning härav innehåller lagen en dispensregel avsett för de kommunala bolagen. Redan 1973 meddelades dispens från lagen då ett kommunalt bolags förhållanden underställdes dispensnämnden för avgörande. Det kommunala bolaget erhöll dispens från lagen med villkor att arbetstagarna vid styrelsesammanträdena skulle få närvara med två företrädare som skulle ha rätt att delta i överläggningarna, ha rätt framställa yrkanden – men inte rätt att delta i besluten. Detta dispensnämndens avgörande har sedan blivit normbildande på det kommunala området och har kommit att läggas till grund för överenskommelser mellan de kommunala bolagen och de fackliga organisationerna. Bland annat för att undvika oklarheter och missförstånd finns det anledning att göra en skriftlig överenskommelse mellan styrelsen och arbetstagarorganisationerna om formerna för medverkan i styrelsen.

4.4 Årsredovisning och delårsrapporter

Av punkten 10, i det gemensamma ägardirektivet framgår att bolagen, vid års- och delårsrapportering, även ska lämna en redovisning kring vilka större frågor styrelsen arbetat med under perioden. Uppgiften är ny i förhållande till nuvarande ordning och har tillkommit för att tillgodose Kommunstyrelsens behov av information inför dess uppgift att utöva uppsikt över bolagen enligt kommunallagen.

4.5 Kommunikationspolicy

Punkten 12 i det gemensamma ägardirektivet har rubriken Kommunikationspolicy till skillnad från bolagens nu gällande specifika ägardirektiv där policyn benämns Informationspolicy. Namnändringen innebär dock ingen ändring i sak.

4.6 Personalpolitik

Regleringen rörande personalpolitik har justerats något vad gäller utökade krav på samråd med stadens förhandlingsdelegation.

4.7 Övriga av Kommunfullmäktige antagna policys, program och regler

Av punkten 14 framgår vilka övriga av Kommunfullmäktige antagna policys, program och regler som ska gälla för kommunens bolag.

5. Nya bolagsspecifika ägardirektiv

I det följande kommenteras förslagen till bolagens nya specifika ägardirektiv.

5.1 Gemensamma förändringar i samtliga specifika ägardirektiv

5.1.1 Ingress

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Motsvarande ingress med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

5.1.2 Nytt avsnitt om krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; ”Krav på soliditet och avkastning”. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslut om resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål för bolaget. Bostadsbolagen har sedan tidigare haft detta avsnitt.

5.1.3 Överflyttning till Gemensamt ägardirektiv

I de specifika ägardirektiven kvarstår avsnitten: ”Målet för bolagets verksamhet”, ”Grundläggande principer för bolagets verksamhet” och ”Underställningsplikt”, samt för bostadsbolagen även ”Krav på soliditet och avkastning”. Övriga avsnitt i befintliga ägardirektiv tas bort helt från de specifika ägardirektiven eftersom de formuleras på samma sätt för samtliga Borås Stads bolag och därför inte behöver vara med i de specifika ägardirektiven.

Vissa justeringar och tillägg har gjorts vid överföringen till det gemensamma ägardirektivet, vilka dessa är framgår ovan under kapitel 4 ”Nytt Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag”.

Avsnittet ”Bolaget som organ för kommunal verksamhet” ingår i det gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 ”Formell styrning av bolagen”.

Avsnitten ”Upphandling”, ”Representation”, ”Finansiell samordning – internbank”, ”IT-frågor” samt ”Klimatkompensation” har tagits bort och införs i det gemensamma ägardirektivets avsnitt 14; ”Övriga av Kommunfullmäktige antagna policys, program, regler”.

5.2 Bolagsspecifika förändringar

Förutom de gemensamma förändringarna i enlighet med punkt 4, finns behov av att göra vissa bolagsspecifika ändringar. Följande förändringar föreslås:

5.2.1 Borås Stadshus AB

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs en skrivning att bolaget ska utöva ägarstyrning över sina dotterbolag, samt över de bolag som Kommunstyrelsen uppdrar åt Borås Stadshus AB att ägarstyra. Sistnämnda

förutsätter Kommunfullmäktiges beslut att bemyndiga Kommunstyrelsen att uppdra till Borås Stadshus AB att handha ägarrollen för vissa bolag i enlighet med vad som framgår av avsnittet ”Ägarroll” i det gemensamma ägardirektivet samt av punkt 6 i förevarande ärende.

Därutöver sker en uppdatering av vilka bolag som är dotterbolag i stadshuskoncernen.

5.2.2 Borås Energi och Miljö AB

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs uppdraget från fullmäktige om att ta initiativ till en samägd solcellsanläggning, där såväl företag, föreningar och privatpersoner ska kunna köpa andelar.

I samma avsnitt stryks skrivningen om internationella utvecklingsprojekt samt dotterbolaget Borås Waste Recovery AB, i enlighet med fullmäktiges beslut, (Dnr KS 2017-00717) att bolaget inte längre ska bedriva den verksamheten.

5.2.3 Borås Elnät AB

Inga bolagsspecifika ändringar görs.

5.2.4 Borås Djurpark AB

Inga bolagsspecifika ändringar görs.

5.2.5 Borås kommuns Parkerings AB

Avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs uppdraget från fullmäktige att införa fri parkering för elmopeder enligt samma regler som redan gäller för elbilar.

5.2.6 Industribyggnader i Borås AB

Avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning att bolaget ska bevaka möjligheter till strategiskt viktiga förvärv, där bolaget ska kunna äga, förvalta, utveckla och avveckla. Tillägget görs för att tydliggöra bolagets uppdrag och vikten av att bolaget agerar aktivt .

I samma avsnitt tillförs även skrivning att bolagets ägardirektiv i tillämpliga delar blir gällande även för bolagets dotterbolag. Tillägget görs för att säkerställa att dotterbolagen styrs i enlighet med de ägardirektiv Industribyggnader i Borås AB har att följa.

5.2.7 Borås Borås TME AB

Avsnitten ”Instruktion för VD” samt ”Personalpolitik” kvarstår i ägardirektivet för Borås Borås TME AB avseende den specifika skrivningen att samråd ska ske med minoritetsägaren Borås Borås Näringslivs Förening vid anställande och upphörande av VD samt att instruktion för VD ska meddelas föreningen.

5.2.8 BSTF AB, under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn)

Bolagsnamn samt målet med verksamheten är förändrat enligt separat fullmäktigebeslut, (dnr KS 2017-00835) kring ombildning av bolaget. Med anledning härav görs ändring i ägardirektivet.

5.2.9 Inkubatorn i Borås AB

Inga bolagsspecifika ändringar görs.

5.2.10 AB Bostäder i Borås

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning utifrån fullmäktiges beslut enligt Borås Stads budget 2018; att försörjningsstöd och etableringsersättning ska motsvara inkomst vid inkomstbedömning.

I avsnittet ”Underställningsplikt” sker en ändring. Beloppsgränsen för när bolaget behöver inhämta fullmäktiges ställningstagande avseende fastighetsaffärer höjs från 15 till 50 miljoner kronor för att bolaget ska kunna vara mer aktiva med sin fastighetsportfölj. Nuvarande nivå bedöms för låg.

5.2.11 Fristadbostäder AB

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning utifrån fullmäktiges beslut enligt Borås Stads budget 2018; att försörjningsstöd och etableringsersättning ska motsvara inkomst vid inkomstbedömning.

5.2.12 AB Sandhultsbostäder

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning utifrån fullmäktiges beslut enligt Borås Stads budget 2018; att försörjningsstöd och etableringsersättning ska motsvara inkomst vid inkomstbedömning.

5.2.13 AB Toarpshus

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning utifrån fullmäktiges beslut enligt Borås Stads budget 2018; att försörjningsstöd och etableringsersättning ska motsvara inkomst vid inkomstbedömning.

5.2.14 Viskaforshem AB

I avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” tillförs skrivning utifrån fullmäktiges beslut enligt Borås Stads budget 2018; att försörjningsstöd och etableringsersättning ska motsvara inkomst vid inkomstbedömning.

5.2.15 Borås Lokaltrafik AB

Ägardirektivet tillsätts ett slutdatum. Detta under förutsättning av fullmäktiges beslut att bolaget 2018-04-30 blir ett dotterbolag till IBAB (dnr KS 2017-00806), bolaget har då att i tillämpliga delar följa moderbolagets ägardirektiv.

Justering görs i avsnittet ”Målet för bolagets verksamhet” till följd av att bolaget efter att ha slutat bedriva busstrafik enbart är ett fastighetsbolag. Ny lydelse föreslås bli ”Bolaget ska äga, förvalta och hyra ut fast egendom samt därmed förenlig verksamhet”.

6. Kommunstyrelsens reglemente

För att förenkla ägarstyrningen av samtliga bolag och för att Kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktspflicht vad avser de kommunala bolagen ska förtydligas och renodlas, föreslås att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen mandat att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag. Mandatet innefattar dock inte Kommunstyrelsens uppdrag att godkänna bolagens finansiering. Rollerna mellan Kommunstyrelsen och Stadshus AB kommer därmed att förtydligas. Ingen ändring av kommunstyrelsens reglemente bedöms dock behöva göras härför. Kommunstyrelsen ska dock fortsatt idka ägarstyrningen avseende Borås Stadshus AB.

Uppdraget i Kommunstyrelsens reglemente, 4 § p 7, rörande godkännande av bolagens budgetar föreslås utgå, då frågan ska hanteras av respektive bolags styrelse.

I samband med detta ärende föreslås Kommunstyrelsens reglemente justeras även vad gäller hänvisningar till kommunallagen då denna är ny fr o m 1 januari 2018. Ändringarna framgår av Kommunstyrelsens reglemente, första sidan andra stycket samt av 4 § p 3.

7. Ärendets beredning

Styrelsen för Borås Stadshus AB har vid arbetsmöten getts tillfälle att inkomma med synpunkter på förslagen till nytt gemensamt ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Bolagens ledningar har, vid Plupp-samtal, blivit informerade om innehållet i förslaget.

8. Beslutsunderlag

1. Beslutsförslag
2. Kommunfullmäktigeskrivelse
3. Bilagor
 - Kommunstyrelsens reglemente
 - Kommunstyrelsens reglemente – spårbara ändringar
 - Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag
 - Ägardirektiv för Borås Stadshus AB
 - Ägardirektiv för Borås Stadshus AB – spårbara ändringar
 - Borås Energi och Miljö AB
 - Borås Energi och Miljö AB – spårbara ändringar
 - Borås Elnät AB
 - Borås Elnät AB – spårbara ändringar
 - Borås Djurpark AB
 - Borås Djurpark AB – spårbara ändringar
 - Borås kommuns Parkerings AB

Borås kommuns Parkerings AB – spårbara ändringar
Industribyggnader i Borås AB med dotterbolag
Industribyggnader i Borås AB med dotterbolag – spårbara ändringar
BoråsBorås TME AB
BoråsBorås TME AB – spårbara ändringar
BSTF AB, under namnändring. t. Akademiplatsen AB (arbetsnamn)
BSTF AB, under namnändring. t. Akademiplatsen AB (arbetsnamn) – spårbara
ändringar
Inkubatorn i Borås AB
Inkubatorn i Borås AB – spårbara ändringar
AB Bostäder i Borås
AB Bostäder i Borås – spårbara ändringar
Fristadbostäder AB
Fristadbostäder AB – spårbara ändringar
AB Sandhultsbostäder
AB Sandhultsbostäder – spårbara ändringar
AB Toarpshus
AB Toarpshus – spårbara ändringar
Viskaforshem AB
Viskaforshem AB – spårbara ändringar
Borås Lokaltrafik AB
Borås Lokaltrafik AB – spårbara ändringar

Beslutet expedieras till

1. Berörda kommunala bolag
2. Kommunstyrelsen
3. Bolagsgruppen
4. Borås Stads författningssamling

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Kommunchef

Reglemente för Kommunstyrelsen

Antaget av Kommunfullmäktige 2015-08-20, reviderad 2016-03-17, 2016-11-23 och 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Gäller fr. o m 2018-XX-XX.

Utöver det som föreskrivs kommunallagen (2017:725), andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Styrelsens uppgifter

Allmänt om styrelsens uppgifter

1 §

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*Delegering från fullmäktige och särskilda uppgifter*).

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

2 §

Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

3§

Styrelsens ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders beslut,
3. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
4. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
5. bereda och yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL.
6. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat,
7. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
8. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
9. ansvara för regelbundna planerings- och uppföljningssamtal mellan styrelsen och nämnd presidierna.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handläggas ska beredas.

I Kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat;

- utveckling av den kommunala demokratin
- medborgar- och brukarinflytande
- samspel mellan politik och förvaltningar
- personal-, löne- och arbetsgivar-politik
- kommunens ekonomiska och finansiella utveckling
- övergripande fysisk planering, infrastruktur, energiplanering, trafikplanering och kollektivtrafik samt miljöstrategiska frågor
- mark- och bostadsförsörjning, samhällsbyggande
- regionala, nationella och internationella frågor
- näringslivsfrågor
- informationsverksamhet
- marknadsföring av kommunen
- kommunens kommunövergripande personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem och förtroendemannaregister,
- frågor som är av strategisk, kommunövergripande och gemensam karaktär inom kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen.
- att ansvara för Borås Stads säkerhetsarbete och försäkringsskydd.

Företag och stiftelser 4 §

Styrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
4. ansvara för regelbundna planerings- och uppföljningssamtal mellan styrelsen och företagsledningarna,
5. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger, under föregående kalenderår, har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige. Finns brister ska styrelsen samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. Styrelsen får utse ombud som äger företräda staden vid bolagsstämmor samt i övrigt tillvarata stadens intressen vid bolagsstämmor, föreningsstämmor och liknande sammanträden i de företag och organisationer som staden helt eller delvis äger eller annars har intresse i,
7. Årligen godkänna bolagens finansiering.

Kommunalförbund 5 §

Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Avfallshantering 6 §

Kommunstyrelsen är den nämnd som svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken, förutom de myndighetsuppgifter som miljöskyddsnämnden skall ha enligt kommunens renhållningsordning.

Ekonomi och medelsförvaltning 7 §

Styrelsen ska

1. I enlighet med fullmäktiges meddelade föreskrifter ansvara för finansverksamheten.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att:
 - se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - ha hand om egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
4. se till att bokföring och redovisning sker samt upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal redovisning,
5. förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser,
6. ge anvisningar om attest och utanordning,
7. strategiskt styra och handlägga kommunövergripande upphandlingsverksamhet och vara kompetenscentra för stadens upphandlings- och inköpsverksamhet.

Uppföljningsfunktionen

Styrelsens uppföljning 8 §

Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktige fastställda mål och riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna.
2. Övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna och i bolagen,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
6. varje år lämna fullmäktige en redovisning över de motioner som kommit in till fullmäktige, en återrapportering av de uppdrag som fullmäktige lämnat till Kommunstyrelsen och till övriga nämnder samt en redovisning av de e-petitioner som inkommit till kommunen.

Delegering från fullmäktige 9 §

Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

Ekonomi

1. ta upp lån och utföra övriga finansiella transaktioner inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. utdela medel ur donationsfonder i enlighet med fullmäktiges föreskrifter,
3. I mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, träffa överenskommelse om betalning eller avskrivning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta avtal,
4. Besluta om dels projekteringsuppdrag och dels anslag till projekt som upptagits i investeringsbudgeten under förutsättning att utgiften inte överstiger vad som avsatts i budgeten.

Personal och utvecklingsfrågor

Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat;

1. att vara kommunens centrala arbetsgivarpart, personalorgan och kommunens pensionsmyndighet,
2. att med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare där inte beslutanderätten enligt fullmäktiges anvisningar ankommer på annan,
3. att på kommunens vägnar förhandla i den mån inte Kommunfullmäktige beslutat annat rörande förhandling enligt 11-14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet och genom kollektivavtal eller på annat sätt reglera frågor om förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
4. att besluta om stridsåtgärd,
5. att utöva kommunens befogenheter som arbetsgivare enligt pensionsavtal och besluta i alla ärenden rörande pensioner där inte beslutanderätten enligt fullmäktiges anvisningar ankommer på annan,
6. att avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lagstiftning, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare samt utfärda anvisningar för övriga nämnder i sådana frågor,

7. bevaka och följa frågor om de kommunala arbetstagarnas medbestämmande inom kommunen
8. utse kommunchef samt chefer för kommunens förvaltningar, med undantag av chef för revisionskontoret, samt utse vikarier för cheferna för längre tid än sex månader,
9. utforma och utveckla kommunens personal-, löne- och arbetsgivarpolitik,
10. samordna kommunens personaladministration och särskilt verka för kompetensförsörjning, ansvara för ledarförsörjning och ledarutveckling, arbetsmiljöfrågor, företagshälsovård och jämställdhetsfrågor,
11. leda och samordna det systematiska arbetet med kvalitetsuppföljning samt initiera och samordna det administrativa utvecklingsarbetet, bland annat vad avser organisatoriska frågor.

Informationssystem och Informationsteknologi (IS/IT)

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens IS/IT-miljö och arkitektur samt att denna utvecklas på ett kontrollerat sätt och att gjorda investeringar utnyttjas. Detta innebär att Kommunstyrelsen bl.a.

1. samordnar, initierar upphandling av och avtalar om all tele- och datakommunikation samt bevakar kommunens intressen när det gäller IS/IT-frågor lokalt, regionalt och nationellt,
2. är ägare till tjänsteförvaltningsmodellen för IS/IT-tjänster och att den tillämpas, följs upp och utvecklas.

Fastighetsfrågor

Kommunstyrelsen ska

1. se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas,
2. ansvara för genomförandet av kommunens exploateringsverksamhet,
3. besluta om förvärv, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel inom av kommunfullmäktige fastställd anslagsram och övriga villkor,
4. vårda och förvalta kommunens fasta och lösa egendom, i den mån detta inte uppdragits åt annan nämnd
5. handlägga ärenden om ersättning för gatukostnader
6. att med för kommunen bindande verkan avyttra tomter som fördelas genom kommunens tomtkö och för vilka Kommunstyrelsen fastställt försäljningspris samt andra markområden som i princip erfordras för genomförande av detaljplan, fastighetsplan eller arbetsplan för allmän väg (med avyttring jämställs i hör aktuellt fall upplåtelse med vägrätt)
7. företräda kommunen vid lantmäteriförrättningar, medge förändring av panter i fast egendom och sköta inskrivningsärenden, samt ingå servituts-, nyttjanderätts- och tomträttsavtal, i den mån det inte ankommer på annan nämnd,
8. vid offentlig auktion förvärva fast egendom eller tomträtt som behövs för planerad bebyggelse eller i övrigt då ett sådant förvärv befins vara av vikt; sådant förvärv ska anmälas till Kommunfullmäktige med förslag till täckning av kostnaden,
9. att hantera kommunens tomtkö.

Näringslivsfrågor

Kommunstyrelsen ska främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen och svara för överläggningar och förhandlingar rörande dessa frågor.

Övrigt

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Särskilda uppgifter**Processbehörighet 10 §**

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisledningsnämnd 11 §

Styrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap (krisledningsnämnd).

Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från kommunens övriga nämnder i den utsträckning som nämnden finner nödvändigt i den uppkomna krisen.

Uppgifter enligt speciallagstiftning 12 §

Styrelsen ska

1. vara tillstånds- och tillsynsmyndighet för lotterier enligt lotterilagen (1994:1000),
2. ge uppdrag åt sammanslutningar av kommuner att träffa avtal om anställningsvillkor för personal enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
3. besluta om tillstånd att använda kommunens vapen enligt förordning (1976:100) om vissa officiella beteckningar
4. avge yttranden enligt kameraövervakningslagen (2013:460),
5. ansvara för kommunens anslagstavla, webbplats och författningssamling,

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Borås Stad.

Kommunstyrelsens arbetsformer

För styrelsens arbetsformer gäller, utöver vad som sägs nedan, vad som framgår av Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

Sammansättning 13 §

Kommunstyrelsen ska bestå av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige bestämmer.

Kommunalråd 14 §

I Kommunstyrelsen ska ordföranden, de båda vice ordförandena och ytterligare de ledamöter som fullmäktige beslutar ägna hela sin arbetstid åt kommunen och ha titeln kommunalråd.

Kommunstyrelsen fördelar ansvarsområden mellan kommunalråden för varje mandatperiod samt beslutar om arbetsformer och beredning av ärenden. Kommunalråden är skyldiga att följa verksamheten inom respektive ansvarsområde samt tillse att förslag i ärendena föreläggs Kommunstyrelsen för beslut. Därutöver ska kommunalråden, och främst ordföranden, ta initiativ för kommunens utveckling och ekonomi, följa nämndernas förvaltning och främja samverkan mellan Kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Beredning 15 §

Kommunstyrelsen ska i samband med varje ny mandatperiod fatta beslut om arbetsformerna för ärendeberedningen i Kommunstyrelsen.

Reglemente för Kommunstyrelsen

Antaget av Kommunfullmäktige 2015-08-20, reviderad 2016-03-17, 2016-11-23 och 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Gäller fr. o m 2018-XX-XX.

Utöver det som föreskrivs kommunallagen (2017:725) (~~1994:900~~), andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad gäller bestämmelserna i detta reglemente. **Ny kommunallag (2017:725) från den 1 januari 2018.**

Styrelsens uppgifter

Allmänt om styrelsens uppgifter

1 §

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*Delegering från fullmäktige och särskilda uppgifter*).

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

2 §

Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

3 §

Styrelsens ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders beslut,
3. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
4. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
5. bereda och yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL.
6. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat,
7. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
8. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
9. ansvara för regelbundna planerings- och uppföljningssamtal mellan styrelsen och nämnd presidierna.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handläggas ska beredas.

I Kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat;

- utveckling av den kommunala demokratin
- medborgar- och brukarinflytande
- samspel mellan politik och förvaltningar
- personal-, löne- och arbetsgivar-politik
- kommunens ekonomiska och finansiella utveckling
- övergripande fysisk planering, infrastruktur, energiplanering, trafikplanering och kollektivtrafik samt miljöstrategiska frågor
- mark- och bostadsförsörjning, samhällsbyggande
- regionala, nationella och internationella frågor
- näringslivsfrågor
- informationsverksamhet
- marknadsföring av kommunen
- kommunens kommunövergripande personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem och förtroendemannaregister,
- frågor som är av strategisk, kommunövergripande och gemensam karaktär inom kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen.
- att ansvara för Borås Stads säkerhetsarbete och försäkringsskydd.

Företag och stiftelser 4 §

Styrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,

2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap 3 kap 17-18 b §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i, **Ny Kommunallag (2017:725) från den 1 januari 2018.**
4. ansvara för regelbundna planerings- och uppföljningssamtal mellan styrelsen och företagsledningarna,
5. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger, under föregående kalenderår, har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige. Finns brister ska styrelsen samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. Styrelsen får utse ombud som äger företräda staden vid bolagsstämmor samt i övrigt tillvarata stadens intressen vid bolagsstämmor, föreningsstämmor och liknande sammanträden i de företag och organisationer som staden helt eller delvis äger eller annars har intresse i,
7. Årligen godkänna bolagens ~~budgetar~~ och finansiering.
Det är bolagens respektive styrelse som har att godkänna bolagets budget.

Kommunalförbund 5 §

Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Avfallshantering 6 §

Kommunstyrelsen är den nämnd som svarar för kommunens uppgifter i avfallsfrågor enligt 15 kap miljöbalken, förutom de myndighetsuppgifter som miljöskydds nämnden skall ha enligt kommunens renhållningsordning.

Ekonomi och medelsförvaltning 7 §

Styrelsen ska

1. I enlighet med fullmäktiges meddelade föreskrifter ansvara för finansverksamheten.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att:
 - se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - ha hand om egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
4. se till att bokföring och redovisning sker samt upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal redovisning,
5. förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser,
6. ge anvisningar om attest och utanordning,
7. strategiskt styra och handlägga kommunövergripande upphandlingsverksamhet och vara kompetenscentra för stadens upphandlings- och inköpsverksamhet.

Uppföljningsfunktionen

Styrelsens uppföljning 8 §

Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktige fastställda mål och riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna.
2. Övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna och i bolagen,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
6. varje år lämna fullmäktige en redovisning över de motioner som kommit in till fullmäktige, en återrapportering av de uppdrag som fullmäktige lämnat till Kommunstyrelsen och till övriga nämnder samt en redovisning av de e-petitioner som inkommit till kommunen.

Delegering från fullmäktige 9 §

Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

Ekonomi

1. ta upp lån och utföra övriga finansiella transaktioner inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. utdela medel ur donationsfonder i enlighet med fullmäktiges föreskrifter,
3. I mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, träffa överenskommelse om betalning eller avskrivning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta avtal,
4. Besluta om dels projekteringsuppdrag och dels anslag till projekt som upptagits i investeringsbudgeten under förutsättning att utgiften inte överstiger vad som avsatts i budgeten.

Personal och utvecklingsfrågor

Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat;

1. att vara kommunens centrala arbetsgivarpart, personalorgan och kommunens pensionsmyndighet,
2. att med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare där inte beslutanderätten enligt fullmäktiges anvisningar ankommer på annan,
3. att på kommunens vägnar förhandla i den mån inte Kommunfullmäktige beslutat annat rörande förhandling enligt 11-14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet och genom kollektivavtal eller på annat sätt reglera frågor om förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
4. att besluta om stridsåtgärd,
5. att utöva kommunens befogenheter som arbetsgivare enligt pensionsavtal och besluta i alla ärenden rörande pensioner där inte beslutanderätten enligt fullmäktiges anvisningar ankommer på annan,

6. att avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lagstiftning, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare samt utfärda anvisningar för övriga nämnder i sådana frågor,
7. bevaka och följa frågor om de kommunala arbetstagarnas medbestämmande inom kommunen
8. utse kommunchef samt chefer för kommunens förvaltningar, med undantag av chef för revisionskontoret, samt utse vikarier för cheferna för längre tid än sex månader,
9. utforma och utveckla kommunens personal-, löne- och arbetsgivarpolitik,
10. samordna kommunens personaladministration och särskilt verka för kompetensförsörjning, ansvara för ledarförsörjning och ledarutveckling, arbetsmiljöfrågor, företagshälsovård och jämställdhetsfrågor,
11. leda och samordna det systematiska arbetet med kvalitetsuppföljning samt initiera och samordna det administrativa utvecklingsarbetet, bland annat vad avser organisatoriska frågor.

Informationssystem och Informationsteknologi (IS/IT)

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens IS/IT-miljö och arkitektur samt att denna utvecklas på ett kontrollerat sätt och att gjorda investeringar utnyttjas. Detta innebär att Kommunstyrelsen bl.a.

1. samordnar, initierar upphandling av och avtalar om all tele- och datakommunikation samt bevakar kommunens intressen när det gäller IS/IT-frågor lokalt, regionalt och nationellt,
2. är ägare till tjänsteförvaltningsmodellen för IS/IT-tjänster och att den tillämpas, följs upp och utvecklas.

Fastighetsfrågor

Kommunstyrelsen ska

1. se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas,
2. ansvara för genomförandet av kommunens exploateringsverksamhet,
3. besluta om förvärv, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel inom av kommunfullmäktige fastställd anslagsram och övriga villkor,
4. vårda och förvalta kommunens fasta och lösa egendom, i den mån detta inte uppdragits åt annan nämnd
5. handlägga ärenden om ersättning för gatukostnader
6. att med för kommunen bindande verkan avyttra tomter som fördelas genom kommunens tomtkö och för vilka Kommunstyrelsen fastställt försäljningspris samt andra markområden som i princip erfordras för genomförande av detaljplan, fastighetsplan eller arbetsplan för allmän väg (med avyttring jämställs i hör aktuellt fall upplåtelse med vägrätt)
7. företräda kommunen vid lantmäteriförrättningar, medge förändring av panter i fast egendom och sköta inskrivningsärenden, samt ingå servituts-, nyttjanderätts- och tomträttsavtal, i den mån det inte ankommer på annan nämnd,
8. vid offentlig auktion förvärva fast egendom eller tomträtt som behövs för planerad bebyggelse eller i övrigt då ett sådant förvärv befinner sig vara av vikt; sådant förvärv ska anmälas till kommunfullmäktige med förslag till täckning av kostnaden,
9. att hantera kommunens tomtkö.

Näringslivsfrågor

Kommunstyrelsen ska främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen och svara för överläggningar och förhandlingar rörande dessa frågor.

Övrigt

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Särskilda uppgifter

Processbehörighet 10 §

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisledningsnämnd 11 §

Styrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap (krisledningsnämnd).

Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från kommunens övriga nämnder i den utsträckning som nämnden finner nödvändigt i den uppkomna krisen.

Uppgifter enligt speciallagstiftning 12 §

Styrelsen ska

1. vara tillstånds- och tillsynsmyndighet för lotterier enligt lotterilagen (1994:1000),
2. ge uppdrag åt sammanslutningar av kommuner att träffa avtal om anställningsvillkor för personal enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
3. besluta om tillstånd att använda kommunens vapen enligt förordning (1976:100) om vissa officiella beteckningar
4. avge yttranden enligt kameraövervakningslagen (2013:460),
5. ansvara för kommunens anslagstavla, webbplats och författningssamling,

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Borås Stad.

Kommunstyrelsens arbetsformer

För styrelsens arbetsformer gäller, utöver vad som sägs nedan, vad som framgår av Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

Sammansättning 13 §

Kommunstyrelsen ska bestå av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige bestämmer.

Kommunalråd 14 §

I Kommunstyrelsen ska ordföranden, de båda vice ordförandena och ytterligare de ledamöter som fullmäktige beslutar ägna hela sin arbetstid åt kommunen och ha titeln kommunalråd.

Kommunstyrelsen fördelar ansvarsområden mellan kommunalråden för varje mandatperiod samt beslutar om arbetsformer och beredning av ärenden. Kommunalråden är skyldiga att följa verksamheten inom respektive ansvarsområde samt tillse att förslag i ärendena föreläggs Kommunstyrelsen för beslut. Därutöver ska kommunalråden, och främst ordföranden, ta initiativ för kommunens utveckling och ekonomi, följa nämndernas förvaltning och främja samverkan mellan Kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Beredning 15 §

Kommunstyrelsen ska i samband med varje ny mandatperiod fatta beslut om arbetsformerna för ärendeberedningen i Kommunstyrelsen.

Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag

Dokumentet är antaget av Kommunfullmäktige den 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

1 Bolagen i den kommunala organisationen

Borås Stads bolag utgör delar av den kommunala organisationen.

Borås Stads syfte med ägandet av bolagen, själva ägaridén, är att bolagen, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden och dess invånare samt för att förverkliga kommunala ändamål. Det kommunala ändamålet med respektive bolag framgår av respektive bolags bolagsordning och utvecklas i varje bolags specifika ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges antagna handling, *BORÅS 2025 – Vision och strategi*, bygger på ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Visionens fördjupade sju strategiska målområden konkretiserar hur staden ska arbeta för att nå enligt visionen önskvärt idealtillstånd. Bolagen ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stöder visionen. Ägarstyrning handlar ytterst om att medverka till att Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer genomförs.

All stadens verksamheter såsom bolag och förvaltningar är viktiga för helheten och för att stadens vision ska kunna uppnås. En helhetssyn och ett nyttoperspektiv för staden och dess invånare ska därför sätta sin prägel på bolagens verksamhet.

Bolagsformen väljs därför att verksamheten antingen bedrivs på en konkurrensutsatt marknad, kommersiell marknad och/eller att bolagsformen anses utgöra en lämplig organisationsform av andra skäl. Bolagens ekonomi är tydligt avgränsad från stadens. Målet är att bolagen ska bedriva sin verksamhet utan ägartillskott.

Bolagsverksamheten ska samordnas med stadens övriga verksamheter när så är möjligt för mesta möjliga nytta för medborgarna. Detta gäller särskilt i samband med extraordinära händelser i kommunen. Kommunen och bolagen ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.

2 Allmänt om det gemensamma ägardirektivet

Förevarande ägardirektiv innehåller ett förtydligande av Borås Stads ägarroll och en beskrivning av hur stadens ägarstyrning ska genomföras. Ägaridé, ägarroll och styrprocess tydliggörs. Därutöver anger ägardirektivet gemensamma riktlinjer, direktiv och principer för stadens bolag inom ett flertal områden.

Dokumentet utgör ett gemensamt ägardirektiv för samtliga av Borås Stads hel- och delägda bolag och gäller samtliga aktiebolag som direkt eller indirekt är ägda av Borås Stad. Ägardirektivet gäller således moderbolaget Borås Stadshus AB samt dess dotter- och dotterdotterbolag samt för övriga av kommunen ägda bolag.

Dokumentet ska tillämpas i tillämpliga delar i delägda bolag. Vad som är tillämpliga delar ska avgöras utifrån ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Kommunen ska avtala med övriga aktieägare i ett aktieägaravtal om hur ägandet ska utövas i bolaget.

Härutöver finns specifika ägardirektiv innehållande unika direktiv för respektive bolag.

3 Formell styrning av bolagen

Bolagen utgör organisatoriska enheter i kommunens verksamhet och är således underordnade Kommunfullmäktige i Borås. Bolagen står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt.

Förutom genom lag och författning regleras bolagens verksamhet och bolagens förhållande till kommunen genom

- a) bolagsordning
- b) ägardirektiv, såväl specifikt som gemensamt
- c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
- d) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

Den formella styrningen av bolagen sker vid bolagsstämman, vilket är bolagets högsta beslutande organ. Direktiv som beslutas på stämman är bindande för bolaget och dess ledning.

4 Ägarroll

Kommunfullmäktige är den som i formell mening utövar ägarstyrningen över sina bolag. Kommunfullmäktige beslutar hur, genom vilket organ, ägarrollen ska utövas. I Borås Stad utövas ägandet av Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och av Borås Stadshus AB på följande sätt.

4.1 Kommunfullmäktige

I Kommunallagen (KL) anges att Kommunfullmäktige kan överlämna vården av en kommunal angelägenhet till ett aktiebolag. Enligt KL har i sådant fall fullmäktige att besluta vad gäller flertalet obligatoriska uppgifter för att på så sätt ha kontroll över bolaget. Det är Kommunfullmäktige som beslutar om en kommunal verksamhet helt eller delvis ska bedrivas i bolagsform, fastställa vilket ändamål och vilka befogenheter som ska gälla för bolagets verksamhet samt utse ledamöter och lekmannarevisorer i bolaget. Bolagets verksamhet måste falla inom ramarna för den kommunala kompetensen.

Kommunfullmäktige beslutar om;

- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Avkastningskrav och ekonomiska mål för bolagen
- styrelseledamöter, ersättare samt lekmannarevisorer i bolagen
- arvode till de förtroendevalda
- att uppdra åt revisorskollegiet att upphandla revisorstjänster åt stadens bolag
- ställningstagande i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
- ombudsinstruktioner
- nödvändiga åtgärder vad gäller bolag som agerat i strid mot fastställt kommunalt ändamål eller utanför de kommunala befogenheterna

4.2 *Kommunstyrelsen*

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta uppdrag ingår även uppföljning av Kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolagen ska ge Kommunstyrelsen det underlag som behövs för att Kommunstyrelsen ska kunna fullgöra denna uppföljning.

Kommunstyrelsen utövar ägarrollen av Borås Stadshus AB samt formellt även av de bolag som inte ägs av Borås Stadshus AB. Kommunfullmäktige har dock gett Kommunstyrelsen mandat att uppdra åt Borås Stadshus AB att utöva ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag.

Bolagen, inklusive bolagen i stadshuskoncernen, är skyldiga att följa Kommunstyrelsens anvisningar för den information som begärs (om ej informationen omfattas av sekretess).

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagen utöva uppsikt över bolagen. Uppsiktsplikten innebär att ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de bolag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen. Bolagen står således i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt. Det är Kommunstyrelsen som bestämmer formerna för hur tillsynen ska gå till. Denna uppsikt kan inte delegeras.

I Kommunstyrelsens uppsiktsplikt ingår i huvudsak följande;

- Kommunstyrelsen ska årligen göra en bedömning av bolagens verksamhet utifrån de ändamål och befogenheter som anges i bolagsordningen och i kompletterande direktiv. Denna bedömning ska rapporteras till Kommunfullmäktige. Om Kommunstyrelsen bedömer att ett bolag under året avvikit från sitt ändamål och sina befogenheter, ska Kommunstyrelsen även lämna förslag till åtgärder som säkerställer att bolagets verksamhet åter kommer att bedrivas i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut.
- Löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i KL är uppfyllda beträffande de bolag och stiftelser som kommunen äger eller har intresse i.

Därutöver ska Kommunstyrelsen

- Ansvara för att beslut om ägardirektiv till bolagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade.
- Bereda och lämna förslag i bolagsfrågor som ska underställas Kommunfullmäktige för ställningstagande.
- Kommunstyrelsen får utse ombud och äger företräda staden vid bolagsstämmor samt i övrigt tillvarata stadens intressen vid bolagsstämmor, föreningsstämmor och liknande sammanträden i de bolag och organisationer som staden helt eller delvis äger eller annars har intresse i. Dotterbolag som är moderbolag utser ombud till bolagsstämma i dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.
- Årligen godkänna bolagens finansiering.

4.3 Borås Stadshus AB

Borås Stadshus AB utövar ägarrollen för bolagen som ingår i Borås Stadshus AB. Uppdraget finns angivet i bolagets bolagsordning. I denna framgår att syftet med bolagets verksamhet är att leda, samordna och effektivisera den verksamhet som bedrivs genom dess dotterbolag. Av ägardirektivet framgår att kommunen ska äga bolaget för att samordna ägaransvaret för bolagen som ingår i Borås Stadshus AB bland annat i syfte att uppnå ett optimalt resursutnyttjande.

Därutöver utövar Borås Stadshus AB, efter uppdrag från Kommunstyrelsen, ägarrollen även för övriga av Borås Stad hel- och majoritetsägda bolag.

Borås Stadshus AB ska främja en aktiv ägarstyrning av stadens bolag i enlighet med Kommunfullmäktiges direktiv. Bolaget ska tillsammans med stadens övriga verksamheter skapa nytta för staden och dess invånare samt medverka i utvecklingen av staden enligt Kommunfullmäktiges anvisningar.

Borås Stadshus AB svarar för ägarstyrningen av bolagen i koncernen med utgångspunkt i bolagens ägardirektiv, Kommunfullmäktiges budget, av Kommunfullmäktige beslutade särskilda direktiv och uppdrag, beslut fattade av Kommunstyrelsen efter delegation av Kommunfullmäktige samt föreliggande gemensamma ägardirektiv.

Borås Stadshus AB ansvarar för att minst en gång per år hålla ägardialog (planerings- och uppföljningssamtal) med representanter för styrelse och företagsledning i bolagen ingående i koncernen samt med övriga av Borås Stads hel- och majoritetsägda bolag.

Borås Stadshus AB ska årligen godkänna dotterbolagens budgetar.

Arbetsgagarrepresentanter i styrelsen

Lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även bolag som ägs av kommuner om kraven för lagens tillämpning är uppfyllda. En förutsättning för tillämpning av lagen är att bolaget tecknar en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna innebärande att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden.

5 Kommunens insyn i bolagens verksamhet

Bolagens styrelser står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagens räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet.

Bolagen erinras om att Kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § KL har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolagen ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolagen att till Kommunstyrelsen översända

- a) protokoll från bolagsstämma

- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) årsredovisning samt delårsrapporter
- d) revisionsberättelse
- e) granskningsrapport
- f) budget, verksamhetsplan och finansieringsplan

Innehåller protokollet, som ska översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolagen och dess styrelser samt kommunen ska minst en gång per år löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal som en del av Kommunstyrelsens uppsiktsplikt..

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagens bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

7 Styrelsearbetet

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om hen ej ersätter ledamot. Ersättare ska alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot ska iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen ska för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna ska fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden ska vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen ska meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta ska ske i skriftlig instruktion. Styrelsen ska tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således ska omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen ska utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut hen fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokollet.

Instruktionen för VD ska meddelas Kommunstyrelsen.

9 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Bolagen ska årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna ska inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten ska förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten ska lämnas in i samband med budgeten.

Bolagens drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan ligger till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som ska lämnas till kommunen ska bolagen göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

De bolag som har Borås Stadshus AB som moderbolag ska därutöver till moderbolaget inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

10 Årsredovisning och delårsrapporter

Bolagens styrelse ska till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till sk sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer. Rapportering ska ske på det sätt som Stadsledningskansliet meddelar.

De bolag som har Borås Stadshus AB som moderbolag ska därutöver, till moderbolaget, inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

I förvaltningsberättelsen ska, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för Kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a KL samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna, och Kommunfullmäktiges för bolagets verksamhet relevanta, mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna ska kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

Vid års- och delårsrapportering ska redovisning lämnas kring vilka stora frågor styrelsen arbetat med under perioden.

11 Revision

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL ska gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision ska lekmannarevisor vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagens lekmannarevisorer ska utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagens verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten ska innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagens utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 Kommunikationspolicy

Den av kommunen fastställda kommunikationspolicyn gäller även för bolagen. I kommunikation som beskriver bolagen, exempelvis på webbplats, i trycksaker och brevpapper, ska bolagen ange sin kommunala hemvist, dvs att bolagen är en del av Borås Stad.

13 Personalpolitik

Varje bolag ska föra en personalpolitik som sammanfaller med kommunens. Detta innebär att kommunens personalpolitiska program och personalpolitiska riktlinjer ska vara styrande inom hela kommunkoncernen.

Bolagen ska teckna kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Inför nyanställningar ska bolagen hos Stadsledningskansliet informera sig om lönenivåer för tjänster med jämförbara arbetsuppgifter.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD fastställs av respektive bolags styrelse efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet ska innefatta såväl förslag på kandidat som lönenivå och övriga anställningsvillkor och förmåner tillsammans med villkor för anställningens upphörande.

Vidare ska samråd ske med förhandlingsdelegationen inför den årliga löneöversynen. Syftet med dessa samråd är att undvika oönskad löneglidning och omotiverade löneskillnader för jämförbara arbetsuppgifter inom kommunkoncernen. Samrådet ska också innefatta en jämförelse av lönenivåer och redovisning av svårrekryterade yrken. Efter genomförd löneöversyn ska bolagen återrapportera resultatet till förhandlingsdelegationen.

14 Övriga av Kommunfullmäktige antagna policys, program, regler

Följande av Kommunfullmäktige, vid varje tid gällande, antagna policys, program och regler gäller för kommunens bolag;

- Arbetsmiljöpolicy
- Borås Stads styr- och ledningssystem
- Drogpolitiskt program
- Energi- och klimatstrategi
- Kvalitetspolicy
- Program för ett integrerat samhälle
- Program för ett tillgängligt samhälle
- Program för jämställdhet
- Program för jämställdhetsintegrering
- Program mot hemlöshet
- Regler för idéburet offentligt partnerskap, IOP-avtal
- Regler för koncerninköp
- Riktlinjer för dricksvatten och avloppsförsörjning
- Riktlinjer för finansverksamheten
- Riktlinjer för medborgardialog
- Vision- och strategi för Borås Stad
- Vårt förhållningssätt – en policy
- Värdskap i Borås Stad – en rutin

Ägardirektiv för Borås Stadshus AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Stadshus AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

I Borås Stadshus AB ingår de rörelsedrivande dotterbolagen Borås Energi och Miljö AB, Borås Elnät AB, Borås Djurpark AB, Borås kommuns Parkerings AB, BoråsBorås TME AB, Industribyggnader i Borås AB, Inkubatorn i Borås AB samt Borås Stad Textile Fashioncenter AB, under namnändring. Några av bolagen har egna dotterbolag.

Kommunen ska äga bolaget för att samordna ägaransvaret för företagen som ingår i Borås Stadshus AB bland annat i syfte att uppnå ett optimalt resursutnyttjande. Utgångspunkten för detta ska vara de förutsättningar som aktiebolagslagen, nedan ABL, koncernregler ger.

Bolaget utövar ägarstyrning över sina dotterbolag, samt över de bolag som Kommunstyrelsen uppdragit åt Borås Stadshus AB att ägarstyra.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt ABL bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska, i den mån inte lag eller rättspraxis för verksamheten medger undantag, följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap kommunallagen.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Avkastning: Inget avkastningskrav sätts på moderbolaget

Mål för soliditet: 4-5 %

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende egna eller dotterbolags

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Stadshus AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Stadshus AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) — bolagsordning
- b) — ägardirektiv
- c) — av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet
- d) — av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering
- e) — förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

~~Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända~~

- ~~a) protokoll från bolagsstämma~~
- ~~b) protokoll från styrelsesammanträde~~
- ~~c) bolagets årsredovisning~~
- ~~d) revisionsberättelse~~
- ~~e) granskningsrapport~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

I Borås Stadshus AB ingår de rörelsedrivande dotterbolagen Borås Energi och Miljö AB ~~med dotterbolaget Borås Waste Recovery AB, Borås Elnät AB, Borås Djurpark AB, Borås kommuns Parkerings AB, Borås Borås TME AB med dotterbolaget Borås Kongresscenter AB, Industribyggnader i Borås AB med dotterbolaget Eolus 6 AB, Inkubatorn i Borås AB samt Borås Stad Textile Fashioncenter AB, under namnändring till Akademiplatsen AB. Några av bolagen har egna dotterbolag.~~

Stycket ovan är uppdaterat utifrån gjorda organisationsförändringar.

Kommunen skall äga bolaget för att samordna ägaransvaret för företagen som ingår i Borås Stadshus AB bland annat i syfte att uppnå ett optimalt resursutnyttjande. Utgångspunkten för detta skall vara de förutsättningar som aktiebolagslagens, nedan ABL, koncernregler ger.

Bolaget utövar ägarstyrning över sina dotterbolag, samt över de bolag som Kommunstyrelsen uppdragit åt Borås Stadshus AB att ägarstyra.

Stycket är tillagt utifrån möjligheten enligt Gemensamma ägardirektivet, att ge Borås Stadshus AB uppdraget att idka ägarstyrningen åt de bolag som Kommunstyrelsen beslutat.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt ABL bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget skall, i den mån inte lag eller rättspraxis för verksamheten medger undantag, följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap och ~~8 kap 3 e f~~ kommunallagen.

Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organi-

sationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Avkastning: Inget avkastningskrav sätts på moderbolaget

Mål för soliditet: 4-5 %

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende egna eller dotterbolags

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.~~

~~Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.~~

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upp- tas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 — Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift och investeringsbudget, verksamhets- samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till sk sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramar med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11—Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12—Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13—Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14—Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyn gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen ~~skall~~ gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.

18 Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.

Ägardirektiv för Borås Energi och Miljö AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Energi och Miljö AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna avseende avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.
- enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god och långsiktigt hållbar avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.

Bolaget ska

- producera och distribuera energi med minsta möjliga miljöpåverkan i enlighet med kommunens miljöpolicy eller särskilda beslut samt satsa på förnyelsebara energikällor
- behandla avfall i enlighet med av Kommunfullmäktige fastställd renhållningsordning och avfallsplan
- ombesörja kommunens skyldigheter enligt renhållningslagstiftningen, förslag till förändringar i hushållsavfallstaxa, renhållningsordning och avfallsplan ska tillställas Kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda ikraft
- ombesörja kommunens skyldigheter enligt vatten och avloppslagen, förslag till förändringar i kommunens vatten och avloppstaxa ska tillställas Kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda i kraft
- särredovisa olika verksamheter så att inte kostnader övervältras från en abonnentkategori till en annan
- medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen
- samordna och optimera processer mellan avfallshantering, energiproduktion samt vatten och avloppsverksamheten
- vid planering, budgetering och upphandling av väsentlig karaktär beskriva och värdera konsekvenserna för hälsa och miljö
- i huvudsak bedriva sin verksamhet inom Borås kommun. Bolaget har möjlighet att inom ramen för den kommunala kompetensen, bedriva verksamhet i form av regional samverkan. Samarbetet ska vara motiverat utifrån stadens mål och kommuninvånarnas intresse och behov
- ta initiativ till en samägd solcellsanläggning, där såväl företag, föreningar och privatpersoner ska kunna köpa andelar.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska, avseende avfalls- och renhållningsverksamheten samt vatten- och avloppsverksamheten, tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella måtten för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital: 2 %

Mål för soliditet: 8 %

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Energi och Miljö AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Energi och Miljö AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv. Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB, och moderbolag till Borås Waste Recovery AB.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) bolagsordning
- b) ägardirektiv
- c) renhållningsordning
- d) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet
- e) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering
- f) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma i bolaget och dotterbolaget~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde i bolaget och dotterbolaget~~
- c) ~~bolagets årsredovisning, dotterbolagets årsredovisning och i förekommande fall koncernredovisning~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna avseende avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.
- enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god och långsiktig hållbar avfallshantering, energiförsörjning samt vatten och avloppsverksamheten.

Bolaget skall

- producera och distribuera energi med minsta möjliga miljöpåverkan i enlighet med kommunens miljöpolicy eller särskilda beslut samt satsa på förnyelsebara energikällor
- behandla avfall i enlighet med av Kommunfullmäktige fastställd renhållningsordning och avfallsplan
- ombesörja kommunens skyldigheter enligt renhållningslagstiftningen, förslag till förändringar i hushållsavfallstaxa, renhållningsordning och avfallsplan skall tillställas Kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda ikraft
- ombesörja kommunens skyldigheter enligt vatten och avloppslagen, förslag till förändringar i kommunens vatten och avloppstaxa skall tillställas Kommunfullmäktige för beslut innan tillämpning kan träda i kraft
- särredovisa olika verksamheter så att inte kostnader övervältras från en abonnentkategori till en annan
- medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen
- samordna och optimera processer mellan avfallshantering, energiproduktion samt vatten och avloppsverksamheten
- vid planering, budgetering och upphandling av väsentlig karaktär beskriva och värdera konsekvenserna för hälsa och miljö
- i huvudsak bedriva sin verksamhet inom Borås kommun. Bolaget har möjlighet att inom ramen för den kommunala kompetensen, bedriva verksamhet i form av regional samverkan. Samarbetet ska vara motiverat utifrån stadens mål och kommuninvånarnas intresse och behov

- ta initiativ till en samägd solcellsanläggning, där såväl företag, föreningar och privatpersoner ska kunna köpa andelar
Nytt uppdrag enligt KF
- ~~upprätthålla och utveckla en sådan kompetens att möjlighet finns att delta i internationella utvecklingsprojekt. Den internationella verksamheten ska huvudsakligen bedrivas genom dotterbolaget Borås Waste Recovery AB.~~
Avveckling av den internationella verksamheten och av dotterbolaget enligt separat beslut i KF.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska, avseende avfalls- och renhållningsverksamheten samt vatten- och avloppsverksamheten, tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL ~~och 8 kap 3 e § KL.~~
Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; **Krav på soliditet och avkastning.** Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella måtten för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital: 2 %

Mål för soliditet: 8 %

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upp- tas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 — Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 — Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14 — Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyn gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 — Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen **skall** gälla också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 — Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.

Ägardirektiv för Borås Elnät AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Elnät AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna,
- skapa en plattform för fri konkurrens på el- och kommunikationsnätsmarknaden.

Bolaget ska

- med god leveranssäkerhet och med optimalt resursutnyttjande främja distributionen av el inom Borås Stad,
- utvecklas utifrån den lokala marknadens behov dvs. med utgångspunkt från boende och verksamma i Borås Stad samt med anknytning till behov inom offentlig verksamhet,
- ta särskild hänsyn till Borås Stads vision samt mål och planering för kommunens verksamheter i syfte att understödja vidareutvecklingen av Borås Stad som en attraktiv kommun att bo och verka i,
- vara allmännyttigt och ha som mål att bygga ut stadsnätet till dess att det når alla som bor och verkar i Borås Stad. Särskild vikt ska läggas vid att etablera ett nät för elektronisk kommunikation som är långsiktigt hållbart och anpassat för samhällets framtida behov och krav,
- skapa förutsättningar för fastighetsägare att ansluta sig till stadsnätet, för boende och verksamma att nyttja stadsnätet, samt för marknadens olika aktörer att leverera via stadsnätet. Detta ska ske på konkurrensneutrala och icke diskriminerande villkor,
- sänka tröskeln för samt etablera god konkurrens mellan nätoperatörer genom att tillhandahålla ett öppet och konkurrensneutralt nät för elektronisk kommunikation, avseende svart-fiber- och transmissionsprodukter samt vara ekonomiskt särredovisad och inte ha som syfte att generera vinst,
- sänka tröskeln för samt etablera god konkurrens mellan tjänsteleverantörer genom att tillhandahålla en öppen och konkurrensneutral plattform för tjänster, dvs. tillhandahålla till dessa aktörer ett öppet stadsnät anpassat för multipla tjänsteleverantörer,
- medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen, och
- tillse att verksamheten åstadkommer minsta möjliga miljöpåverkan.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska verka i enlighet med ellagen samt, i den mån inte lag eller rättspraxis för verksamheten medger undantag, följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap kommunallagen.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella måtten för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital: 6 %

Mål för soliditet: 25 %

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Elnät AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Elnät AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) bolagsordning
- b) ägardirektiv
- c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet
- d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering
- e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolagets årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) granskningsrapport

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- trygga en viktig infrastruktur för kommuninvånarna,
- skapa en plattform för fri konkurrens på el- och kommunikationsnätsmarknaden.

Bolaget skall

- med god leveranssäkerhet och med optimalt resursutnyttjande främja distributionen av el inom Borås Stad,
- utvecklas utifrån den lokala marknadens behov dvs. med utgångspunkt från boende och verksamma i Borås Stad samt med anknytning till behov inom offentlig verksamhet,
- ta särskild hänsyn till Borås Stads vision samt mål och planering för kommunens verksamheter i syfte att understödja vidareutvecklingen av Borås Stad som en attraktiv kommun att bo och verka i,
- vara allmännyttig och ha som mål att bygga ut stadsnätet till dess att det når alla som bor och verkar i Borås Stad. Särskild vikt skall läggas vid att etablera ett nät för elektronisk kommunikation som är långsiktigt hållbart och anpassat för samhällets framtida behov och krav,
- skapa förutsättningar för fastighetsägare att ansluta sig till stadsnätet, för boende och verksamma att nyttja stadsnätet, samt för marknadens olika aktörer att leverera via stadsnätet. Detta skall ske på konkurrensneutrala och icke diskriminerande villkor,
- sänka tröskeln för samt etablera god konkurrens mellan nätoperatörer genom att tillhandahålla ett öppet och konkurrensneutralt nät för elektronisk kommunikation, avseende svartfiber- och transmissionsprodukter samt vara ekonomiskt särredovisad och inte ha som syfte att generera vinst,
- sänka tröskeln för samt etablera god konkurrens mellan tjänsteleverantörer genom att tillhandahålla en öppen och konkurrensneutral plattform för tjänster, dvs. tillhandahålla till dessa aktörer ett öppet stadsnät anpassat för multipla tjänsteleverantörer,
- medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen, och
- tillse att verksamheten åstadkommer minsta möjliga miljöpåverkan.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget skall verka i enlighet med ellagen samt, i den mån inte lag eller rättspraxis för verksamheten medger undantag, följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap kommunallagen.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella måtten för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital: 6 %

Mål för soliditet: 25 %

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlåtats.

13 — Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av ~~Kommunfullmäktige antagna regler.~~

14 — Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyn gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 — Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen ~~skall~~ gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 — Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Borås Djurpark AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Djurpark AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- kunna vara aktiv inom besöksnäringen och erbjuda en attraktion i staden för både turister och kommuninvånare,
- förmedla information och kunskap om djur och natur, och
- öka medvetenheten hos människor om behovet av naturvård.

Bolaget ska

- delta i olika program för att bevara djurarter, både i djurparker och i det vilda,
- utnyttja djurparken för att undervisa och visa på det beroende som finns mellan djurparksdjur, deras vilda artfränder och deras miljö och hur lätt balansen rubbas,
- arbeta för att skapa en bättre miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid inköp, avfallshantering och övrig drift och underhåll,
- erbjuda turister tillgång till en attraktiv camping.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består främst av koncernbidrag från ägaren och externa intäkter. Bolaget ska optimera sina intäkter

utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -12 mnkr eller bättre
Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktiges ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Djurpark AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Djurpark AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB.

~~1~~ **Bolaget som organ för kommunal verksamhet**

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv. Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

~~2~~ **Kommunens insyn i bolagets verksamhet**

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

~~Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.~~

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- c) ~~bolagets årsredovisning~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- kunna vara aktiv inom besöksnäringen och erbjuda en attraktion i staden för både turister och kommuninvånare,
- förmedla information och kunskap om djur och natur, och
- öka medvetenheten hos människor om behovet av naturvård.

Bolaget skall

- delta i olika program för att bevara djurarter, både i djurparker och i det vilda,
- utnyttja djurparken för att undervisa och visa på det beroende som finns mellan djurparksdjur, deras vilda artfränder och deras miljö och hur lätt balansen rubbas,
- arbeta för att skapa en bättre miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid inköp, avfallshantering och övrig drift och underhåll,
- erbjuda turister tillgång till en attraktiv camping.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL ~~och 8 kap 3 e § KL.~~

Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 **Krav på soliditet och avkastning**

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består främst av koncernbidrag från ägaren och externa intäkter. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -12 mnkr eller bättre

Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

4 **Underställningsplikt**

Kommunfullmäktiges skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 **Information till Kommunfullmäktiges ledamöter**

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 **Styrelsearbetet**

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.~~

~~Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.~~

~~Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.~~

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upp- tas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 — Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s.k. sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11—Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12—Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13—Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden "ett kommunägt företag" på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen ~~skall~~ gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.

18 Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.

Ägardirektiv för Borås kommuns Parkerings AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås kommuns Parkerings AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- verka för goda parkeringslösningar i kommunen,
- samordna parkeringsfrågor med övrig kommunal planering,
- ha tillgång till en samlad kompetens i fråga om både drift- och planeringsfrågor inom parkeringsområdet,
- genomföra kommunens ingångna åtaganden gentemot enskilda fastighetsägare vad gäller parkeringsköp, och
- vara ett redskap åt kommunen vid genomförandet av kommunala parkeringsprojekt genom att bl a uppföra och driva parkeringsanläggningar såväl i egen regi som i samverkan med andra intressenter.

Bolaget ska

- samla och samordna de operativa verksamheterna inom parkeringsområdet,
- tillhandahålla attraktiva och lättillgängliga parkeringsanläggningar på egen eller hyrd mark,
- medverka i den kommunala planeringsprocessen vad gäller parkeringsfrågor,
- i sin verksamhet beakta de mål beträffande trafik och parkering som kommunen fastställer,
- verka för att miljöhänsyn tas vid uppförande och förvaltning av parkeringsanläggningar,
- införa fri parkering för elmpeder enligt samma regler som redan gäller för elbilar.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: 7-8 mnkr

Mål för soliditet: Inget mål sätts då bolaget förväntas lämna största del av resultatet i koncernbidrag

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås kommuns Parkerings AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås kommuns Parkerings AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) — bolagsordning~~
- ~~b) — ägardirektiv~~
- ~~c) — av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) — av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) — förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) — protokoll från bolagsstämma
- b) — protokoll från styrelsesammanträde
- c) — bolagets årsredovisning
- d) — revisionsberättelse
- e) — granskningsrapport

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- verka för goda parkeringslösningar i kommunen,
- samordna parkeringsfrågor med övrig kommunal planering,
- ha tillgång till en samlad kompetens i fråga om både drift- och planeringsfrågor inom parkeringsområdet,
- genomföra kommunens ingångna åtaganden gentemot enskilda fastighetsägare vad gäller parkeringsköp, och
- vara ett redskap åt kommunen vid genomförandet av kommunala parkeringsprojekt genom att bl a uppföra och driva parkeringsanläggningar såväl i egen regi som i samverkan med andra intressenter.

Bolaget skall

- samla och samordna de operativa verksamheterna inom parkeringsområdet,
- tillhandahålla attraktiva och lättillgängliga parkeringsanläggningar på egen eller hyrd mark,
- medverka i den kommunala planeringsprocessen vad gäller parkeringsfrågor,
- i sin verksamhet beakta de mål beträffande trafik och parkering som kommunen fastställer,
- verka för att miljöhänsyn tas vid uppförande och förvaltning av parkeringsanläggningar,
- Införa fri parkering för elmpeder enligt samma regler som redan gäller för elbilar.

Uppdrag från KF

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL ~~och 8 kap 3 c § KL.~~
Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: 7-8 mnkr

Mål för soliditet: Inget mål sätts då bolaget förväntas lämna största del av resultatet i koncernbidrag

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 — Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

Instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall uppställas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 — Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall lämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB lämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen ~~skall~~ gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.

Ägardirektiv för Industribyggnader i Borås AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Industribyggnader i Borås AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- kunna vara aktiv i näringslivspolitikerna genom ny-, om- och tillbyggnad, förvärv och försäljning av fastigheter,
- vara ett komplement till det utbud som finns på orten och vara ett redskap för okonventionella lokallösningar,
- bevaka miljö- och kretsloppsanpassning av verksamhet och tjänster,
- kunna påverka kommunens lokalthushållning,
- kunna vara en aktör inom den kommunala exploateringsverksamheten,
- kunna bevaka möjligheterna att göra för staden strategiskt viktiga fastighetsförvärv.

Bolaget ska

- se till att bolaget agerar för gemensamma lokallösningar i de fall där det är tekniskt och ekonomiskt med samordning,
- tillgodose att flexibla lokaler finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor, och
- arbeta för att skapa en bättre miljö genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av fastigheter,
- bevaka möjligheter till strategiskt viktiga förvärv, där bolaget ska kunna äga, förvalta, utveckla och avveckla,
- se till att bolagets ägardirektiv i tillämpliga delar blir gällande även för bolagets dotterbolag.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital (koncernen): 3 %

Mål för soliditet (koncernen): 15 %

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än 50 prisbasbelopp per tillfälle.
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Industribyggnader i Borås AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Industribyggnader i Borås AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

~~1~~ — ~~Bolaget som organ för kommunal verksamhet~~

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv. Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~e) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

~~2~~ — ~~Kommunens insyn i bolagets verksamhet~~

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- c) ~~bolagets årsredovisning~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- kunna vara aktiv i näringslivspolitikerna genom ny-, om- och tillbyggnad, förvärv och försäljning av fastigheter,
- vara ett komplement till det utbud som finns på orten och vara ett redskap för okonventionella lokallösningar,
- bevaka miljö- och kretsloppsanpassning av verksamhet och tjänster,
- kunna påverka kommunens lokalthushållning.
- kunna vara en aktör inom den kommunala exploateringsverksamheten,
- kunna bevaka möjligheterna att göra för staden strategiskt viktiga fastighetsförvärv.

Bolaget skall

- se till att bolaget agerar för gemensamma lokallösningar i de fall där det är tekniskt och ekonomiskt med samordning,
- tillgodose att flexibla lokaler finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor, och
- arbeta för att skapa en bättre miljö genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av fastigheter,
- bevaka möjligheter till strategiskt viktiga förvärv, där bolaget ska kunna äga, förvalta, utveckla och avveckla

Tillägg för att tydliggöra behovet av att bolaget agerar aktivt i för kommunen strategiskt viktiga frågor.

- se till att bolagets ägardirektiv i tillämpliga delar blir gällande även för bolagets dotterbolag.

Tillägg för att säkerställa att dotterbolagen styrs i enlighet med detta ägardirektiv.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL och 8 kap 3 c § KL. **Hänvisningen gäller ej i nya KL.**

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt avkastning på totalt kapital. De procentuella kraven på soliditet och avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på avkastning på totalt kapital (koncernen): 3 %

Mål för soliditet (koncernen): 15 %

Kraven/ målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än 50 prisbasbelopp per tillfälle.
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt

synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 — Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14 — Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 — Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen ~~skall~~ gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 — Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.~~

~~Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.~~

~~Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.~~

17 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för BoråsBorås TME AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i BoråsBorås TME AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget samägs av Borås Stadshus AB och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening till 91 respektive 9 procentandelar. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 Målet för bolagets verksamhet

Borås Stadshus AB och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening ska samäga bolaget i syfte att verka för att Borås framstår och upplevs som en mycket attraktiv stad att besöka för turism, möten och evenemang. Bolaget ska offensivt marknadsföra staden, men också arbeta aktivt med att söka förbättra och utveckla nuvarande verksamhet inom besöksnäring- och kongressområdet. Sammanfattningsvis finns följande mål:

- Borås ska framstå som ett intressant och lockande mål för besöksnäring, turister och andra gäster liksom för arrangörer och deltagare vid kongresser och publika arrangemang.
- Varumärket Borås ska omfattas av positiva förtecken.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva denna verksamhet i bolagsform är att lägga grunden för och utveckla ett konkret samarbete med näringslivet. Effektivitetsvinster ska göras till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas till optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för den kommunala organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -18,5 mnkr eller bättre
Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas
Kraven/ målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

5 Instruktion för VD

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening.

Instruktion för VD ska meddelas Kommunstyrelsen och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening.

I övrigt hänvisas till Gemensamt ägardirektiv.

6 Personalpolitik

Rekrytering och upphörande av anställning av VD fastställs av bolagets styrelse efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening. I övrigt hänvisas till Gemensamt ägardirektiv.

Ägardirektiv för BoråsBorås TME AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i BoråsBorås TME AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget samägs av Borås Stadshus AB och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening till 91 respektive 9 procentandelar. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

~~1~~ **Bolaget som organ för kommunal verksamhet**

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv. Bolaget är dotterbolag till Borås Stadshus AB.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

~~2~~ **Kommunens insyn i bolagets verksamhet**

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- e) ~~bolagets årsredovisning~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Borås Stadshus AB och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening skall samäga bolaget i syfte att verka för att Borås framstår och upplevs som en mycket attraktiv stad att besöka för turism, möten och evenemang. Bolaget ska offensivt marknadsföra staden, men också arbeta aktivt med att söka förbättra och utveckla nuvarande verksamhet inom besöksnäring- och kongressområdet. Sammanfattningsvis finns följande mål:

- Borås ska framstå som ett intressant och lockande mål för besöksnäring, turister och andra gäster liksom för arrangörer och deltagare vid kongresser och publika arrangemang.
- Varumärket Borås ska omfattas av positiva förtecken.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL ~~och 8 kap 3 c § KL.~~
Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva denna verksamhet i bolagsform är att lägga grunden för och utveckla ett konkret samarbete med näringslivet. Effektivitetsvinster skall göras till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas till optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för den kommunala organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -18,5 mnkr eller bättre

Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Den av Kommunfullmäktige antagna konkurrens policyn skall gälla även för bolaget.~~

~~Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.~~

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

~~6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter~~

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

~~7 Styrelsearbetet~~

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Ersättning av Borås Stad till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.~~

~~Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.~~

~~Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.~~

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 5 Instruktion för VD

Första och sista stycket kvarstår. Resterande stycken överflyttas till Gemensamt ägardirektiv. Hänvisning görs till det Gemensamma ägardirektivet.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening.

I övrigt hänvisas till Gemensamt ägardirektiv.

9 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drifts- och investeringsbudget, verksamhets- samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till den av Kommunstyrelsen godkända budgeten samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramar med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningen skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och ur en ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit samt om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa Borås Stads riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering) som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolagets representation skall följ de av Kommunfullmäktige antagna regler.~~

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.~~

~~Bolaget skall på brevpapper och andra handlingar ange sin ägarmässiga hemvist.~~

15 6 Personalpolitik

Överflyttas med revidering till Gemensamt ägardirektiv. Skrivning om samråd med BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening kvarstår men revideras något.

~~De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolagen.~~

~~Bolaget skall teckna kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.~~

~~Löne och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.~~

~~Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening.~~

~~Löne och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.~~

~~Rekrytering och upphörande av anställning av VD fastställs av bolagets styrelse efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation och BoråsBorås Näringslivs Ekonomisk Förening. I övrigt hänvisas till Gemensamt ägardirektiv.~~

16 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige med den kommunala verksamheten som grund.~~

~~Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.~~

~~Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads Internbank.~~

17 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Borås Stad Textile Fashioncenter AB (BSTF), under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn)

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i BSTF AB, under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn), nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska genom Borås Stadshus AB äga bolaget för att driva och utveckla området kring Akademiplatsen. Bolaget ska ha en samordnande funktion för Borås Kongress och arbeta med ett centrum, Textile Fashion Center, där verksamheter inom områdena vetenskap, kompetens, kultur, innovation och näringsliv främst inom textil och mode, ska samverka för att attrahera möten, besökare, skapa tillväxt, initiera förnyelse och företagsutveckling, både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv, bolagsordning samt Kommunallagen 2 kap.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster. Bolaget kan inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: Inget resultatkrav satt på bolaget

Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Stad Textile Fashioncenter AB (BSTF), under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn)

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i BSTF AB, under namnändring till Akademiplatsen AB (arbetsnamn), nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Namnändring enligt separat fullmäktigebeslut om organisationsförändring av bolaget.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Bolaget ägs av Borås Stadshus AB. För bolaget gäller allmänna principer för ägardirektiv inom Borås Stads bolagskoncern.

1 ~~————~~ Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~e) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 ~~————~~ Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- c) ~~bolagets årsredovisning~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Ändring enligt separat fullmäktigebeslut om organisationsförändring av bolaget.

Kommunen skall genom Borås Stadshus AB äga bolaget för att driva och utveckla området kring Akademiplatsen. Bolaget skall ha en samordnande funktion för Borås Kongress och arbeta med ett centrum, Textile Fashion Center, där verksamheter inom områdena vetenskap, kompetens, kultur, innovation och näringsliv främst inom textil och mode, skall samverka för att attrahera möten, besökare, skapa tillväxt, initiera förnyelse, ~~innovation~~ och företagsutveckling, både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv, bolagsordning samt Kommunallagen 2 kap och ~~8 kap 3e~~.

Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster. Bolaget kan inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget.

Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; **Krav på soliditet och avkastning**. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: Inget resultatkrav satt på bolaget
Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.~~

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall enligt ABL meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 Budget, verksamhet samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna en budget vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer.

Bolagets drift och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

Bolagets styrelse skall också till moderbolaget Borås Stadshus AB inlämna årsredovisning och delårsrapporter vid de tidpunkter moderbolaget bestämmer. Vid dessa tillfällen skall också underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för koncernen) lämnas. Redovisningen skall vid alla dessa tillfällen vara relaterad till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt ägarens uppsatta mål.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.~~

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.~~

~~Bolaget skall med orden "ett kommunägt företag" på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.~~

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen skall gälla också för bolaget.~~

~~Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.~~

~~Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.~~

~~Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.~~

~~Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.~~

16 Finansiell samordning – internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall upprätta egna riktlinjer för medelsförvaltning med de regler som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.~~

~~Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.~~

~~Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.~~

17 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

~~18~~ **Klimatkompensation**

~~Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.~~

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Inkubatorn i Borås AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Inkubatorn i Borås AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget bland annat för att

- verka för att fler kunskapsintensiva företag som genererar tillväxt i Boråsregionen skapas.

Genom bolaget erbjuds nystartade företag återhållsamma finansiella lösningar som skapar hävstångseffekter för vidare finansiering.

Bolaget ska

- erbjuda expansiva utvecklingsmiljöer för nystart av företag, generellt, speciellt inom Boråsregionens styrkeområden och riktat mot olika kvalitets- eller kostnadsnivåer.
- renodla gränsdragningen och skapa en konstruktiv samverkan med andra aktörer på den lokala arenan
- vara aktivt utåtriktad och kommunicera nyttan av verksamheten genom sammanfattande information eller framgångsrika exempel
- medverka till start av nya företag med hög kunskapsnivå och/eller produktion med högt förädlingsvärde som genererar tillväxt i Boråsregionen
- ge plats åt nya prospekt varje år och följa deras utveckling kontinuerligt
- skapa återhållsamma finansiella lösningar som ger hävstångseffekter för företagen i deras fortsatta utveckling samt verka för möjligheten till ett brett deltagande av finansiärer
- verka för att finansiella utvecklingsresurser finns tillgängliga för tillväxtföretag i Boråsregionen
- erbjuda värdeskapande coaching som får företag och företagare att växa
- ha tillgång till affärsutvecklare med hög kompetens och bred erfarenhet såväl generellt som inom specialområden

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -2,4 mnkr eller bättre, exklusive ev kommunalt driftbidrag

Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar,
- Inkubatorbolagen exkluderade.
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Inkubatorn i Borås AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Inkubatorn i Borås AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) ~~bolagsordning~~
- b) ~~ägardirektiv~~
- c) ~~av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- d) ~~av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- e) ~~förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

~~Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända~~

- ~~a) protokoll från bolagsstämma~~
- ~~b) protokoll från styrelsesammanträde~~
- ~~c) bolagets årsredovisning~~
- ~~d) revisionsberättelse~~
- ~~e) granskningsrapport~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget bland annat för att

- verka för att fler kunskapsintensiva företag som genererar tillväxt i Boråsregionen skapas.

Genom bolaget erbjuds nystartade företag återhållsamma finansiella lösningar som skapar hävstångseffekter för vidare finansiering.

Bolaget skall

- erbjuda expansiva utvecklingsmiljöer för nystart av företag, generellt, speciellt inom Boråsregionens styrkeområden och riktat mot olika kvalitets- eller kostnadsnivåer.
- renodla gränsdragningen och skapa en konstruktiv samverkan med andra aktörer på den lokala arenan
- vara aktivt utåtriktad och kommunicera nyttan av verksamheten genom sammanfattande information eller framgångsrika exempel
- medverka till start av nya företag med hög kunskapsnivå och/eller produktion med högt förädlingsvärde som genererar tillväxt i Boråsregionen
- ge plats åt nya prospekt varje år och följa deras utveckling kontinuerligt
- skapa återhållsamma finansiella lösningar som ger hävstångseffekter för företagen i deras fortsatta utveckling samt verka för möjligheten till ett brett deltagande av finansierare
- verka för att finansiella utvecklingsresurser finns tillgängliga för tillväxtföretag i Boråsregionen
- erbjuda värdeskapande coachning som får företag och företagare att växa
- ha tillgång till affärsutvecklare med hög kompetens och bred erfarenhet såväl generellt som inom specialområden

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL ~~och 8 kap 3 e § KL~~.
Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; **Krav på soliditet och avkastning**. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolagets ekonomiska förutsättningar har sin utgångspunkt i dess finansiella utrymme. Detta består av koncernbidrag från ägaren, externa intäkter samt statliga och regionala bidrag. Bolaget ska optimera sina intäkter utifrån verksamhetens förutsättningar och specifika uppdrag. Kraven på soliditet och resultat/avkastning fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto: -2,4 mnkr eller bättre, exklusive ev kommunalt driftbidrag

Mål för finansiell ställning: Aktiekapitalet ska bibehållas

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- beslut om koncernbidrag
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar,
- Inkubatorbolagen exkluderade.
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla även för bolaget.

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD: s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas om bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD: s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktionen för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

9 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhets- samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav, taxor m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

10 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s.k. sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramarna med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorer-
nas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning

11 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

13 — Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.~~

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.~~

~~Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.~~

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.~~

~~Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.~~

~~Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.~~

~~Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.~~

~~Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.~~

16 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer för finansverksamheten som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.~~

~~Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.~~

~~Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.~~

17 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

18 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för AB Bostäder i Borås

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Bostäder i Borås, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Borås.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Bostäder i Borås är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget ska

- tillgodose att hyresbostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god teknisk och arkitektonisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan, aktivt arbeta för att Borås ska uppfattas som en attraktiv stad att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Borås och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte ska få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Resultat före utrangeringar: 30-40 mnkr

Direktavkastning: 3,5 %

Mål för soliditet: 15/30 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än en femtio miljoner kronor per tillfälle
- frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för AB Bostäder i Borås

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Bostäder i Borås, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) — bolagsordning
- b) — ägardirektiv
- c) — av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelse enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet
- d) — av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering
- e) — förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att Kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

~~Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen översända~~

- ~~a) protokoll från bolagsstämma~~
- ~~b) protokoll från styrelsesammanträde~~
- ~~c) bolagets årsredovisning samt delårsrapporter~~
- ~~d) revisionsberättelse~~
- ~~e) granskningsrapport~~
- ~~f) budget, verksamhetsplan och finansieringsplan~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Borås.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Bostäder i Borås är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget skall

- tillgodose att hyresbostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god teknisk och arkitektonisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
Nytt uppdrag från KF.
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan, aktivt arbeta för att Borås ska uppfattas som en attraktiv stad att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Borås och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte skall få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

AB Bostäder har även tidigare haft detta avsnitt. Nu utvecklat med KF: s avkastningskrav, samt en text som är likalydande för alla fem bostadsbolag. För att underlätta och möjliggöra nybyggnation införs en skrivelse om tillskott.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Resultat före utrangeringar: 30-40 mnkr

Direktavkastning: 3,5 %

Mål för soliditet: 15/30 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
 - ändring av aktiekapital
 - förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
 - planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
 - planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
 - förvärv och försäljning av fastigheter för mer än en ~~femton~~ femtio miljoner kronor per tillfälle
- Beloppsgränsen höjs för att bolaget ska kunna vara mer aktiva med sin fastighetsportfölj. Nuvarande nivå bedöms för låg.
- frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

7 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

8 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

9 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upp- tas i styrelseprotokollet.

Instruktionen för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

10 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

11 Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och rama med densamma. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för Kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna, och Kommunfullmäktiges för bolagets verksamhet relevanta, mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

12 Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

13 Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling som Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

14 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

15 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget.

Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

16 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolagen. Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ta ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

17 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

18 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

19 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Fristadbostäder AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Fristadbostäder AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Fristad med omnejd (nedan kallat Fristadområdet).

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. Fristadbostäder AB är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget ska

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Fristadområdet ska uppfattas som en attraktiv ort att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Fristadområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflyttande och inflyttande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte ska få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Fristadbostäder AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Fristadbostäder AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 ~~Bolaget som organ för kommunal verksamhet~~

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 ~~Kommunens insyn i bolagets verksamhet~~

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

~~Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.~~

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) — protokoll från bolagsstämma
- b) — protokoll från styrelsesammanträde
- c) — bolagets årsredovisning med delårsrapporter
- d) — revisionsberättelse
- e) — granskningsrapport
- f) — budget, verksamhetsplan och finansieringsplan

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Fristad med omnejd (nedan kallat Fristadområdet).

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. Fristadbostäder är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget skall

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
Nytt uppdrag från KF.
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Fristadområdet ska uppfattas som en attraktiv ort att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Fristadområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte skall få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget har även tidigare haft detta avsnitt. Nu utvecklat med KF: s avkastningskrav, samt en text som är likalydande för alla fem bostadsbolag. För att underlätta och möjliggöra nybyggnation inför en skrivelse om tillskott.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med kommunstyrelsen.

7 — Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

8 — Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

9 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

10 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m.m. för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

11 Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s.k. sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandena ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning. Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

12 Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

13 Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås Stad och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

14 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

15 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget. Bolaget skall med orden "ett kommunägt företag" på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

16 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

17 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

18 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

19 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för AB Sandhultsbostäder

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Sandhultsbostäder, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Sandhult, Sjömarken och Sandared, nedan kallat Sandhultsområdet.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Sandhultsbostäder är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget ska

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Sandhultsområdet ska uppfattas som ett attraktivt område att bo och verka i.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Sandhultsområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boende- inflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte ska få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för AB Sandhultsbostäder

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Sandhultsbostäder, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

- a) ~~bolagsordning~~
- b) ~~ägardirektiv~~
- c) ~~av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- d) ~~av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- e) ~~förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) — protokoll från bolagsstämma
- b) — protokoll från styrelsesammanträde
- c) — bolagets årsredovisning med delårsrapporter
- d) — revisionsberättelse
- e) — granskningsrapport
- f) — budget, verksamhetsplan och finansieringsplan

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utsluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Sandhult, Sjömarken och Sandared, nedan kallat Sandhultsområdet.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Sandhultsbostäder är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget skall

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
Nytt uppdrag från KF.
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Sandhultsområdet ska uppfattas som ett attraktivt område att bo och verka i.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Sandhultsområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte skall få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget har även tidigare haft detta avsnitt. Nu utvecklat med KF: s avkastningskrav, samt en text som är likalydande för alla fem bostadsbolag. För att underlätta och möjliggöra nybyggnation inför en skrivelse om tillskott.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet och direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

7 — Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

8 — Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

9 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upp-
tas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

10 — Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

11 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandena ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

12 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

13 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås kommun och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

14—Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

15—Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget. Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

16—Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

17—Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

18 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

19 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för AB Toarpshus

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Toarpshus, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Toarp, det vill säga Dalsjöfors, Gånghester, Målsryd, Aplared, Dannike, Äspered och Rängedala.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Toarpshus är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget ska

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Toarp ska uppfattas som ett attraktivt område att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Toarp och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte ska få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för AB Toarpshus

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i AB Toarpshus, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 — Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

2 — Kommunens insyn i bolagets verksamhet

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

~~Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.~~

~~Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.~~

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- c) ~~bolagets årsredovisning med delårsrapporter~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~
- f) ~~budget, verksamhetsplan och finansieringsplan~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Toarp, det vill säga Dalsjöfors, Gånghester, Målsryd, Aplared, Dannike, Äspered och Rångedala.

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. AB Toarpshus är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget skall

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
Nytt uppdrag från KF.
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Toarp ska uppfattas som ett attraktivt område att bo och verka i

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Toarp och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte skall få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget har även tidigare haft detta avsnitt. Nu utvecklat med KF: s avkastningskrav, samt en text som är likalydande för alla fem bostadsbolag. För att underlätta och möjliggöra nybyggnation inför en skrivelse om tillskott.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/ målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med kommunstyrelsen.

7 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

8 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

9 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

10 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en

plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

11 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandena ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

12 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

13 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås kommun och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

14 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

15 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyen gäller även för bolaget. Bolaget skall med orden ”ett kommunägt företag” på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

16 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

17 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

18 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

19 Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Viskafors AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Viskafors AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen ska äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Viskafors, Rydboholm och Svaneholm (nedan kallat Viskaforsområdet).

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. Viskafors AB är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget ska

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Viskaforsområdet ska uppfattas som en attraktiv ort att bo och verka i.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Viskaforsområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte ska få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet samt direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Viskaforshem AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Viskaforshem AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

~~1~~ **Bolaget som organ för kommunal verksamhet**

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

~~2~~ **Kommunens insyn i bolagets verksamhet**

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

~~Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.~~

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

~~Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända~~

- ~~a) protokoll från bolagsstämma~~
- ~~b) protokoll från styrelsesammanträde~~
- ~~c) bolagets årsredovisning med delårsrapporter~~
- ~~d) revisionsberättelse~~
- ~~e) granskningsrapport~~
- ~~f) budget, verksamhetsplan och finansieringsplan~~

~~Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.~~

~~Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.~~

1 Målet för bolagets verksamhet

Kommunen skall äga bolaget för att främja bostadsförsörjningen i Viskafors, Rydboholm och Svaneholm (nedan kallat Viskaforsområdet).

Kommunerna har enligt lag ett uttalat ansvar för bostadsförsörjningen generellt och ett särskilt ansvar för vissa grupper. Viskafors AB är ett viktigt verktyg för att staden ska uppfylla detta ansvar.

Bolaget skall

- tillgodose att bostäder finns att tillgå på konkurrenskraftiga villkor och till god arkitektonisk och teknisk kvalitet, och erbjuda ett brett utbud av bostäder med stor valfrihet beträffande storlek, standard och belägenhet
- medverka till att det finns bostäder för utsatta och svaga grupper
- godta att försörjningsstöd och etableringsersättning motsvarar inkomst
Nytt uppdrag från KF.
- tillgodose att trygghetsboenden finns att tillgå
- arbeta så kundorienterat att bolaget uppfattas som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden oavsett den bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter,
- svara för en god och allsidig service för hyresgästerna och medverka till att en god service finns i området,
- medverka till att vidareutveckla boinflytandet,
- arbeta för att skapa en god miljö, genom att beakta miljöhänsyn och kretsloppsprincipen vid byggande, drift, underhåll och rivning av byggnader/lägenheter.
- stimulera byggande av olika former av bostäder, och medverka till teknisk utveckling inom fastighetsbranschen
- genom sin verksamhet enligt punkterna ovan aktivt arbeta för att Viskaforsområdet ska uppfattas som en attraktiv ort att bo och verka i.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Viskaforsområdet och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess tillgångar tillfalla Borås Stad.

Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig, seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor. Affärsmässiga principer innebär vidare att bolaget inte skall få några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget har även tidigare haft detta avsnitt. Nu utvecklat med KF: s avkastningskrav, samt en text som är likalydande för alla fem bostadsbolag. För att underlätta och möjliggöra nybyggnation inför en skrivelse om tillskott.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Vid nybyggnation kan dock dialog avseende ägartillskott ske med ägaren, med tillhörande utdelningskrav. De definierade finansiella målen för bolaget är soliditet och direktavkastning. Vid beräkning av soliditet och direktavkastning ska justerade mått med hänsyn taget till fastigheternas marknadsvärde tas fram. Bolaget ska upprätthålla en aktuell marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Utgångspunkten är att bolagets långsiktiga direktavkastning bör vara på samma nivå som andra långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Borås, dock med beaktande av det allmännyttiga ändamålet.

De procentuella kraven på soliditet och avkastning, vilka fastställs varje år av Kommunfullmäktige, är:

Direktavkastning: 4 %

Mål för soliditet: 10/25 % (bokförd/justerad)

Kraven/målen är satta som rullande medelvärde över 3 år.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige skall beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende bolagets egna eller dotterbolags

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- förvärv och försäljning av fastigheter för mer än fem miljoner kronor per tillfälle
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med kommunstyrelsen.

7 — Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.

8 — Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.

Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.

Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.

Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

9 — Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

10 — Budget, verksamhets- samt finansieringsplan

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall lämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelser redovisa åtgärder för att nå målen.

11 — Årsredovisning och delårsrapporter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen lämna årsredovisning, underlag till s k sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och sammanhållningen med densamma. Uttalandena ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

12 — Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

13 — Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås kommun och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlitats.

14—Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.~~

15—Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~Den av kommunen fastställda informationspolicyn gäller även för bolaget. Bolaget skall med orden "ett kommunägt företag" på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.~~

16—Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

~~De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.~~

~~Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.~~

~~Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.~~

~~Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.~~

~~Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ställning till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.~~

17—Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.~~

~~Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.~~

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

18 — IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.~~

19 — Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

~~Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.~~

Ägardirektiv för Borås Lokaltrafik AB

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Lokaltrafik AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX. Ägardirektivet gäller fram till 2018-04-30, då bolaget blir ett dotterbolag till Industribyggnader i Borås AB.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

1 Målet för bolagets verksamhet

Bolaget ska äga, förvalta och hyra ut fast egendom samt därmed förenlig verksamhet.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen ska utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Avkastningskrav fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto för 2018 är satt till +2,0 mnkr. Därefter sätts avkastningskrav på koncernnivå för Industribyggnader i Borås AB.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktiges ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, ska samråd ske med Kommunstyrelsen.

Ägardirektiv för Borås Lokaltrafik AB

Överst på varje styrdokument föreslås att det införs en ingress varav det ska framgå när dokumentet antagits och när det senast ska fastställas på nytt. Syftet med denna ingress är att synliggöra och att säkerställa dokumentet och dess uppdatering. Ingressen med det beskrivna innehållet återfinns sedan tidigare i samtliga Borås Stads nämndreglementen.

Dessa ägardirektiv gäller för verksamheten i Borås Lokaltrafik AB, nedan kallat bolaget, och är antagna av Kommunfullmäktige i Borås 2018-XX-XX samt fastställda av bolagsstämman 2018-XX-XX. Ägardirektivet gäller fram till 2018-04-30, då bolaget blir ett dotterbolag till Industribyggnader i Borås AB.

Ägardirektivet tillsätts ett slutdatum. Efter att bolaget blir ett dotterbolag till IBAB har det att i tillämpliga delar följa moderbolagets ägardirektiv.

Dokumentet ska fastställas på nytt eller vid behov revideras, dock senast i juni månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats. Dokumentet ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Förutom detta specifika ägardirektiv gäller som direktiv för bolaget även det gemensamma ägardirektiv som Kommunfullmäktige i Borås antagit 2018-XX-XX och som är fastställd av bolagsstämman 2018-XX-XX.

~~1 Bolaget som organ för kommunal verksamhet~~

~~Avsnittet Bolaget som organ för kommunal verksamhet ingår i det Gemensamma ägardirektivets avsnitt 3 Formell styrning av bolagen.~~

~~Bolaget är en organisatorisk enhet i kommunens verksamhet och således underordnat Kommunfullmäktige i Borås. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.~~

~~Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom~~

- ~~a) bolagsordning~~
- ~~b) ägardirektiv~~
- ~~c) av Kommunfullmäktige och av Kommunstyrelsen enligt ovan utfärdade särskilda direktiv och drifts- och investeringsbudget samt Kommunfullmäktiges beslut om avkastning och soliditet~~
- ~~d) av kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen fastställda regler och rutiner för finansiering~~
- ~~e) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget~~

~~2 Kommunens insyn i bolagets verksamhet~~

~~Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.~~

~~Bolagets styrelse står under uppsikt av Kommunstyrelsen.~~

~~Kommunstyrelsen äger när den så önskar själv eller genom därtill utsedda personer granska bolagets räkenskaper och handlingar samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.~~

~~Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom~~

ramen för de kommunala befogenheterna.

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet och till Kommunstyrelsen och dess organ lämna de yttranden och upplysningar som behövs för att Kommunstyrelsen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Det åligger bolaget att till Kommunstyrelsen snarast översända

- a) ~~protokoll från bolagsstämma~~
- b) ~~protokoll från styrelsesammanträde~~
- c) ~~bolagets årsredovisning med delårsrapporter~~
- d) ~~revisionsberättelse~~
- e) ~~granskningsrapport~~
- f) ~~budget, verksamhetsplan och finansieringsplan~~

Innehåller protokollet, som skall översändas till kommunen, uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinnes, äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företrädare för bolaget och dess styrelse samt kommunen skall löpande genomföra planerings- och uppföljningssamtal om ekonomi och verksamhetsfrågor som regleras i ägardirektivet.

1 Målet för bolagets verksamhet

Ändring görs utifrån att bolaget förlorat busstrafiken och enbart är ett fastighetsbolag.

Borås Lokaltrafik ägs i syfte att åstadkomma en effektiv och miljövänlig kollektivtrafik inom Borås Stad med omnejd genom att erbjuda ett brett utbud av konkurrenskraftiga persontransporter med hög tillgänglighet och service till lägsta möjliga kostnad för resenär och ägare. Bolaget skall även ge ett bra lokalt förankrat alternativ vid Västtrafiks upphandling av kollektivtrafik. Bolaget ska äga, förvalta och hyra ut fast egendom samt därmed förenlig verksamhet.

2 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen, nedan ABL, bolagets styrelse. Styrelsen skall utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets syfte och mål tillgodoses.

Bolaget skall drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv.

Bolaget ska tillämpa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap KL och 8 kap 3 e § KL.

Hänvisningen gäller ej i nya KL.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster, utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas optimeringar i sin verksamhet, om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget skall därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

3 Krav på soliditet och avkastning

Ett nytt avsnitt har tillförts de specifika ägardirektiven; Krav på soliditet och avkastning. Avsnittet införs för att tydliggöra fullmäktiges beslutade resultatkrav, avkastningskrav och soliditetsmål på bolaget.

Bolaget ska eftersträva god lönsamhet, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Avkastningskrav fastställs varje år av Kommunfullmäktige.

Krav på resultat efter finansnetto för 2018 är satt till +2,0 mnkr. Därefter sätts avkastningskrav på koncernnivå för Industribyggnader i Borås AB.

4 Underställningsplikt

Kommunfullmäktiges ska beredas möjlighet att ta ställning, innan beslut i ärende fattas avseende

- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- planer på ny eller ändrad organisation av mer omfattande art
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

~~Av Kommunfullmäktige antagen konkurrenspolicy skall gälla för bolaget.~~

Kommunövergripande styrdokument för bolaget att följa specificeras i det gemensamma ägardirektivet.

Skulle minst en tredjedel av styrelsen ha avvikande mening om en frågas underställningsplikt, skall samråd ske med Kommunstyrelsen.

6 Information till Kommunfullmäktiges ledamöter

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare äger rätt att närvara på bolagets bolagsstämma och har rätt att ta del av material utsänt inför bolagsstämman samt ställa frågor till styrelsen och verkställande direktören, nedan VD, om bolagets skötsel, dess ekonomi och verksamhet.~~

7 Styrelsearbetet

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

~~Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter utgår enligt av Kommunfullmäktige antagna regler. Kommunens regler gäller också för ersättares inträde i styrelsen och ersättares närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträde även om han ej ersätter ledamot. Ersättare skall alltid kallas till styrelsesammanträde.~~

~~Närvarande ersättare som ej ersätter ledamot skall iakttaga motsvarande tystnadsplikt som gäller för ledamot.~~

~~Styrelsen skall för sitt arbete ha en aktuell och för verksamheten anpassad arbetsordning. Denna skall fastställas årligen.~~

~~Styrelsens sammanträden skall vara öppna för allmänheten utom i ärenden som rör myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.~~

8 Instruktion för VD

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Beslut om anställande och entledigande av VD fattas av bolagets styrelse i samråd med Kommunstyrelsen.

Styrelsen skall meddela riktlinjer och anvisningar för VD:s handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Detta skall ske i skriftlig instruktion. Styrelsen skall tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall särskild vikt fästas vid beskrivning av de inom bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av VD:s kompetens.

Genom instruktionen skall utöver vad som i övrigt bedöms erforderligt VD åläggas att för styrelsen anmäla beslut han fattat i frågor av större betydelse. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

Instruktion för VD skall meddelas Kommunstyrelsen.

~~9 Budget, verksamhets- samt finansieringsplan~~

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Bolaget skall årligen upprätta en budget för det kommande kalenderåret. Denna skall inlämnas till Kommunstyrelsen vid den tidpunkt Kommunstyrelsen bestämmer. Budgeten skall förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året samt ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden. Förslag till finansiering av verksamheten skall lämnas in i samband med budgeten.

Bolagets drift- och investeringsbudget, verksamhetsplan samt finansieringsplan skall godkännas av Kommunstyrelsen, och ligga till grund för Kommunfullmäktiges ställningstagande till finansiella mål, avkastningskrav m m för det kommande året.

I den information som skall lämnas till kommunen skall bolaget göra en uppföljning av tidigare års utfall i förhållande till av Kommunstyrelsen godkänd budget samt Kommunstyrelsens och Kommunfullmäktiges mål och beslut samt vid avvikelse redovisa åtgärder för att nå målen.

~~10 Årsredovisning och delårsrapporter~~

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Bolagets styrelse skall till Kommunstyrelsen inlämna årsredovisning, underlag till sk sammanställd redovisning (koncernredovisning för kommunen) och delårsrapporter vid de tidpunkter Kommunstyrelsen bestämmer.

I förvaltningsberättelsen skall, utöver vad ABL i detta avseende stadgar, redovisas hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och ramar med densamma. Uttalandena ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Förvaltningsberättelsen skall även innehålla en miljöredovisning som är relaterad till egna och Kommunfullmäktiges mål. Uppgifterna i miljöredovisningarna skall kunna användas som underlag för gröna nyckeltal i kommunens årsredovisning.

11 Revision

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv.

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt ABL skall gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks. Enligt reglementet för Borås kommunala revision skall lekmannarevisorer vid granskning biträdas av revisionskontoret.

Bolagets lekmannarevisorer skall utöver vad ABL stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten skall innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

12 Upphandling

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall i tillämpliga delar medverka i samordning av kommunens och övriga kommunägda företags upphandling. Bolaget skall följa de riktlinjer för upphandlings- och inköpsverksamheten i Borås kommun och de riktlinjer för miljöanpassad upphandling Kommunfullmäktige fastställt.

Bolaget skall vid köp av tjänster beakta möjligheten att utnyttja de gemensamma servicefunktioner (t ex betalningar, kravrutiner, försäkringar, redovisning, juridik, inköp, telefon och arkivering), som finns i kommunen. Bolaget skall årligen redovisa i vilken utsträckning som de gemensamma servicefunktionerna och samordnad upphandling inte har anlåtats.

13 Representation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolagets representation skall följa av Kommunfullmäktige antagna regler.

14 Informationspolicy

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

Den av kommunen fastställda informationspolicyn gäller även för bolaget. Bolaget skall med orden "ett kommunägt företag" på brevpapper och andra handlingar, på visitkort och på representationstryck ange sin kommunala hemvist.

15 Personalpolitik

Överflyttat till Gemensamt ägardirektiv med revidering.

De personalpolitiska riktlinjer som fastställts för kommunen gäller också för bolaget.

Bolaget skall teckna branschspecifika kollektivavtal och ansluta sig till den arbetsgivarorganisation som Kommunstyrelsen anvisar.

Löne- och anställningsvillkor skall motsvara de som gäller i kommunen för jämförbara arbetsuppgifter. Det innebär att de lönenivåer som Borås Stad fastställer för kommunen även skall gälla för bolaget, såvida inte bolagets centrala avtal säger annorlunda.

Rekrytering och upphörande av anställning av VD sker efter samråd med Kommunstyrelsen.

Löne- och anställningsvillkor för VD och annan ledande personal fastställs efter samråd med Kommunstyrelsen. Samrådet skall ske i god tid innan det blir aktuellt att ställa till frågan. Vid löneöversyn skall frågan väckas minst två månader före översynens början.

16 Finansiell samordning - internbank

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall upprätta egna finansiella regler med de riktlinjer som fastställts av Kommunfullmäktige för den kommunala verksamheten som grund.

Bolagets behov av rörelsekapital skall, om det inte täcks av tillgängliga medel, tillgodoses genom checkräkningskredit inom ramen för kommunens koncernkonto.

Såväl kortfristiga som långfristiga lån skall hanteras i enlighet med de regler som finns för Borås Stads internbank.

17 IT-frågor

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall fastställa en IT-strategi med den IT-strategi som fastställts att gälla för den kommunala verksamheten som grund.

18 Klimatkompensation

Borttaget. Hänvisning till nytt avsnitt i Gemensamt ägardirektiv där samtliga styrdokument som bolagen har att följa specificeras.

Bolaget skall liksom kommunens nämnder/förvaltningar arbeta för en bättre miljö genom att följa Borås Stads riktlinjer för Klimatkompensation för resor med bil och flyg.